

(Printed with an unregistered version of Fade In)

Кулак

Written by

Андрій Сидоренко

Адаптація роману "Кулак" Уласа Самчука

samtaktreba@gmail.com

(Printed with an unregistered version of Fade In)

ЕХТ. ПОЛЕ - ВЕЧІР/РАНОК

На екрані силует людської постаті з плугом та конем, що рухається по полю на фоні сходу сонця.

Рука з любов'ю набирає жменю землі. Земля сиплеться крізь пальці.

ЕХТ. ХАТА ШАБЕЛЯНА - ДЕНЬ

Грабіжники зв'язали дружину Микити Шабеляна. Виносять все що можуть вмістити на вкраденому возі, коней теж крадуть. Втікають. Шабелян повертається додому знаходить зв'язану, непритомну дружину. Ми бачимо його розпач. Він спльовує, закачує рукави. (нарізка кадрів: купує, сіє, полив, саджає, скородить, копає, рубає, носить, жене, їде, продає, будує

ЕХТ. ХАТА ШАБЕЛЯНА - РАНОК/ВЕЧІР

Шабелян повертається додому. Вдома на нього чекають військові. Його забирають на війну.

ЕХТ. ХАТА ШАБЕЛЯНА - ДЕНЬ

Шабелян повертається додому. Там знову пустка. Дружина з дитиною голі, босі. Він спльовує, закачує рукави. (нарізка кадрів: купує, сіє, полив, саджає, скородить, копає, рубає, носить, жене, їде, продає, будує)

ІНТ. ХАТА ШАБЕЛЯНА - ВЕЧІР

Шабелян вечеряє з дружиною і дитиною. В хату заходить його Брат (який його пограбував) у Більшовицькій формі офіцера з двома солдатами. Забирають його у тюрму а його майно «розкулачують».

ЕХТ. ХАТА ШАБЕЛЯНА - ДЕНЬ

Шабелян в черговий раз повертається додому. Жінка і син голі босі. Лишилася одна корова. Він продає її. Приходить додому, кладе гроші на стіл. Його кличе дружина у двір. Зайшовши у хату бачить сина і купу порваних грошей. Шабелян звіріє хапається за сокиру і біжить на сина.

EXT/INT. СЕЛО ДЕРМАНЬ. - ДЕНЬ

Мітинг у сільраді. Купа народу шум. Група молодиків, у ній ми бачимо Льва (25), Максима (24), Коваріва (30), Андрія (22), Перекрикує спікера бошевицькими гаслами. Зчиняється штовханина.

INT. САД. - ВЕЧІР

Та ж група млодиків у саду вирішують йти вчитися і працювати на благо соціалізму у Київ.

АНДРІЙ

Надо было въехать этому барану.

КОВАЛЬОВ

Так, а що ж не вгрів, засоромився чи що?

МАКСИМ

То ж його сусід, потім солі не дасть і вулики забере! (сміються)

АНДРІЙ

А сам то, первый сбежал когда батя твой зашел.

КОВАЛЬОВ

Спробував би ти п'ястук мого батька, то й не приходив би туди.

ЛЕВ

Не можна ж тут вічно сидіти і буржуїв збагатшувати.

КОВАЛЬОВ

Діло кажеш.

ЛЕВ

Так пішли до советів!

EXT/INT. ПОЛЬСЬКО-РАДЯНСЬКИЙ КОРДОН. ПОЛЕ - НІЧ, ДОЩ, ВІТЕР

Ми бачимо обличчя Льва, по ньому течуть струмочки від дощу і вітер роздуває їх. Лев, Максим, Ковалів з торбинами на спині крадькома біжать. Хлопці перебираються через залізничні колії. Переходять річку по колодах. Йдуть по свіже зораній ріллі. Ковалів, що йшов попереду Лева шубовснув у яму.

ЛЕВ

Що сталося?

КОВАЛЬОВ

У яму впав. Тут якась нора? Лізьте сюди.

ЕХТ/ІНТ. ЯМА. ПОЛЕ - НІЧ

Лев, Ковалів, Максим. Курять цигарки ховаючи у кулак. Лев визирає з ями підставляючи обличчя під вітер.

КОВАЛЬОВ

От для кого стали у пригоді ці шанці, для нелегальників!

МАКСИМ

Іде в чорта та свинська границя? (пауза) Я далі не піду, ну її.

ЛЕВ

(до Ковальова)

Чудово того тільки й треба було. Бувай здоровий.

Лев і Ковальов вилазять з ями. Камера плавно повертає направо і зупиняється на Максима. Він гасить цигарку в бруд.

ЕХТ. РІЧКА. ПОЛЕ. ПШЕНИЦЯ - РАНОК

Лев і Ковальов перебираються через річку - кордон з стовбчиками по обидва боки. Лев не втримується і падає у воду, Ковальов допомагає йому вибратися. Ось вони перейшли кордон. Далі йдуть полями пшениці, роса розквашує взуття. Шукають стежку чи дорогу. Знаходять вирішують йти на право. Вони цього не розуміють але вони заблукали і вийшли до кордону. Голосно розмовляють веселяться.

СЛОДАТ

Стій!

ЕХТ/ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ. ДВІР. КОРИДОР. КЕЛІЯ № 7 - ДЕНЬ

Ми дивимось на все очами Льва. Його заводять у в'язницю, проводять коридорами. Заводять до келії №7. Бачимо великі загратовані вікна. Перший кого ми помічаємо це Шабелян розбитий, сухий, брудний, бородатий, з лисиною. Сидить у кутку на сіннику з блощицями. Бачимо ще обличчя не менш нещасні, дехто блатний без зубів сміється, хтось вороже поглядає на нас.

INT. КЕЛІЯ №7 - ВЕЧІР

Ми йдемо за спиною наглядача, підходимо до дерев'яних сколочених дверей з написом «Келія №7». Наглядач відкриває засувку, через неї ми потрапляємо у келію. Лев сидить коло параші. Всі гомонять, лаються. До келії запускають побитого Ковальова. Прозвучала команда відбій. Крупним планом нафтова лампа ми поступово віддаляємось і по обидві сторони штабелями в'язні, Льва ми не бачимо, ми вилітаємо через засувку, її закриває наглядач.

INT. КЕЛІЯ №7 - РАНОК

З ЗТМ. Лев прокидається під головою брудний жирний сінник-матрац, з правого боку біля обличчя Льва чиясь дупа з порваними штанами. Лев різко схоплюється (сонячне проміння світить йому на обличчя) і намагається осмислити останні події свого життя.

INT. КАБІНЕТ ДОПИТІВ.

Слідчий допитує Льва. Намагається його розкусити і дізнатися чому він переходив кордон (вважає його шпигуном). (Звук реплік слідчого накладаються на попередній кадр)

СЛІДЧИЙ

(Дає прикурити)

Я все так би мовити.. хе-хе! На психологію. Мені лише психологічно, так би мовити цікаво! Проноза така.

ЛЕВ

Я..я лише до Києва хотів, вчитися.

СЛІДЧИЙ

Хіба ж я такий наївний? Думаєш я піддамся на артистичні удавання такого собі...Лева Бойчука? Смішно ж. Учитися? Ні я розумію все. Ви психологічно, так би мовити... До рідного краю, у царство свободи?Ідеали? Та це ж, ха-ха-ха!..

(потискуючи руку Леву)

Признайтеся. Все було помилкою, несвідомістю. Все мовляв, молодість. Я зрештою готовий усі сили покласти для полегшення долі такого молодця. Чого ти дійсно упираєшся? нічого не знаєш?

ЛЕВ

Нічого. Клянусь вам, що нічого!
(пауза) Ніякий я не шпиг! Все це уява
вашої фантазії, брехня.

СЛІДЧИЙ

(виходячи)

Краще признайся. Бо ж усе одно все
знаємо.

Лев залишається сам у кімнаті. Заходять три чоловіка з
вусами. Стають навколо стола і назирають на Льва.

ВУСАНЬ

Ну, чортів сину, кажи, чого до
комуністів йшов!

ЛЕВ

Йй Богу просто вчитися йшов. Більше
нічого не знаю, ніколи не був ніяким
шпигом, повірте мені!

INT. В'ЯЗНИЦЯ ДВІР. - ДЕНЬ

Прогулянка в дворі. В'язні ходять по колу з заложеними за
спину руками. За брамою видно поле, дерева. Лев підходить до
брами дозорець кричить і лається на Льва та заганяє всіх до
камери.

INT. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 7 - ДЕНЬ

Тюремний обід. Два мужлани без сорочок розносять їдло - щось
каламутне. Вся келія вистроїлася у чергу, Лев у ній. Дістав
черпак їдла, відійшов на сторону, сів навшпиньки і сьорбає.
З коридору чути що його гукають. З.К. Боойчууук!

INT/EXT. В'ЯЗНИЦЯ. В'ЯЗНИЦЯ ДВІР. ВУЛИЦЯ МІСТА. - ДЕНЬ

Два солдати з рушницями ведуть містом закованого у ланцюги
Льва до слідчого на допит. За ними біжить юрба дітей тикають
пальцями. Йдуть по ринковій площі з натовпу вибігає мати і
падає на коліна перед Львом. Її швидко підбирають солдати і
всаджують до проїжджаючого візника.

EXT/INT. КРЕМЕНЕЦЬ. ВУЛИЦЯ МІСТА. КАБІНЕТ СЛІДЧОГО. - ДЕНЬ

Льва допитує слідчий. Лев бачить лист від Марії і просить
його віддати йому. Слідчий навмисно палить його. Беруть
відбитки пальців і долонь.

СЛІДЧИЙ

Впізнаєш хто це?

ЛЕВ

Звісно, це ж я.

СЛІДЧИЙ

Ото ж бо. Ти!

А ось записи. "пр..пло..рло"

Трясця, нічого не ясно. якась

шпугунська галіберда.

ЛЕВ

Та яка шпигунська, я вірші писав,

думки записував.

СЛІДЧИЙ

(б'є Льва)

Це дівкам своїм розкажуй. А я тебе

вже розкусив.

Слідчий виймає рожевий лист без адреси. Це лист від Марії.

ЛЕВ

Дайте мені його, не знищуйте, ради

Бога!

Слідчий спалює лист.

СЛІДЧИЙ

Так, так, молодий чоловіче! Вязниця

вам не пошкодить. (б'є)

INT. СОН. КЕЛІЯ №7 - НІЧ

Келія без в'язнів, замість нар меблі, з'являється Леся Українка, швидко пересувається по кімнаті, кричить що мало сонця, підходить до вікна, відкриває вікно, видно грати. Співає "контра спем сперо", за вікном ніч, спів перетворюється на вовчий вий. Лев придивляється до спвіачки і бачить свою матір. Мати повертається до Льва і просить пити. З двору матір бе якась рука прямо межіочі. По обличчю матері тече кров. Лев не може здвинути з місця. Підлога проломлюється, з'являється безодня, Лев заплющує очі. Відривши очі знову Лев бачить Марію, що тримає на руках і гладить його матір. Вони наближаються.

INT. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 7 - РАНОК

Лев знайомиться з Йордановим. Той пропонує розповісти про те як потрапив сюди.

Йорданов заходить в келію, вільного місця немає, Лев підсовується і дає місце.

ЙОРДАНОВ
Вітаю, я звуся Йордановим.

ЛЕВ
Лев.

ЙОРДАНОВ
З Росії чи в Росію йшли?

ЛЕВ
В Київ.

ЙОРДАНОВ
Ет, хлопче зараз Київ те що й Москва.
А я навпаки втікав з того клятого
болота. У мене крамниця була, так не
дали кляті вирошки жити спокійно, то
я продав і подався туди де ще не всі
збожеволіли.

Лев мовчки слухає.

ЙОРДАНОВ (cont'd)
Хочете розкажу як я втік з під арешту
в Проскурові?

ЛЕВ
А в мене є вибір?

INT/EXT. ЛІКАРНЯ. ДВІР. - НІЧ

Ми чуємо Йорданова за кадром. Бачимо нарізку як він втікає з під арешту.

ЙОРДАНОВ
Сиджу я значить в арешті, але арешт
не справжній, а лікарня якась. Вікно
без ґрат на другому поверсі, а за
дверима і внизу при сходах вартові. У
кімнаті дві постелі і то з
простирадлами і подушками. Брудні
правда, але є, це вже честь не аби
яка. І от купив собі ножа у сторожа.
Це можна було бо сторож хахол був.
Гострю його, гострю й думаю, ну чорт
його бери, заріжу так заріжу.
Нагострив так, що почав волосинки
перетинати, а коли дійде до горлянки
вартового той поготів.

(MORE)

ЙОРДАНОВ (cont'd)

Але втікав просто, ножа зовсім таки даремно гострив. Гадав заріжу хоч одного, а тут і не вдалося, а шкода. Може б і не винного, але раз більшовик і то приємно було б. Скрутив значить я з простирадл мотузка, привязав до ліжка і спустився. Вартовий хропів. Коли проходив коло сплячого, ну, думаю заріжу. Ні нехай, коли не поворухнеться, живе. Та й не поворухнувся каналія, а так хотілося. Простояв коло нього цілу мабуть хвилину. Ні, сучий син, хропе. Так я і втік.

INT. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 7 - ДЕНЬ

Ми знову повертаємось у келію, бачимо захоплене обличчя Льва і всієї келії, всім дуже цікаво. Йорданов розповідає далі.

ЙОРДАНОВ

А я зовсім не від комуністів втікав. З комуністами можна б ще делішкі крутить. Утік я від Росії. Від руського православного народу, так так. Ви всі отут і не розумієте що значить слово Расея. Тяжко вам це зрозуміти, це треба пережити нутром.

Ми вже не чуємо що він говорить. Бачимо як він ходить по камері, заклавши руки за спину, і все говорить, говорить.

ЙОРДАНОВ (cont'd)

Мав я в Сибіру, колись, вівчарню на двадцять тисяч овець. Прийшли, розбили, знищили. Вівці зимою перемерзли. Степ вкрився овечими трупами, а на їх місці хмари вовків росли. Як завияють, бувало, мати моя! До неба мабуть чути. Та це не все, у мене також і лісс забрали. Тут уже в Україні. Це вже тут не далеко коло Коростеня на Волині. Купив, забрали.

Йорданов звертається до Льва.

ЙОРДАНОВ (cont'd)

Я чув про вас. Шкода що ви не перейшли туди. Шкода що неможете ви читати їх книжок та газет.

(MORE)

ЙОРДАНОВ (cont'd)

Письменників їх...Ви реготатимене,
але це не сміх. Радіти тут нічого.
Мошеництво пішло. Пишуть, що
хочутьті, що платять. Пишуть
інакше, - геть до біса.

ЛЕВ

Брешете. Ні чорта ви не розумієте.
Галіберду несете.

ЙОРДАНОВ

Ви молодий чоловіче, помиляєтесь,
коли думаєте, що в мені говорить
класовий ворог. З мене балакає
зневірений патріот. Люблю я свою
землю хоч від неї і втікаю.

ЛЕВ

Дурниці, ви, пане мені плетете. Сам я
це все знаю.

ЙОРДАНОВ

Я тому з вами і заговорив, бо в вас
попечений мозок. Ви не вірите, але
так є. По очах ваших бачу. Ви вмієте
щось любити, сильною, великою любовю.
Проте ви мусите так само вміти і
ненавидіти. Тоді усе стане ясніше.

Йорданов сказав і відійшов. Лев насуплений відвернувся теж.

INT. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 7 - НІЧ

Лев підслуховує розповідь Йорданова.

ЙОРДАНОВ

Мене і розпинали навіть.

КОВАЛЬОВ

Трясця. От нелюди прокляті.

ЙОРДАНОВ

Діло було так...

INT. ДОПР. - НІЧ

Ми чуємо Йорданова за кадром. На екрані нарізка кадрів як
розпинають Йорданова.

ЙОРДАНОВ

Сиджу, значить, уже не памятаю у
якому допрі...Десь у Росії, не на
Україні. Сиджу я в льосі. Темно,
вогко, зимно. Надо мною чека сидить і
чути гульню. Гудуть пісні, гупотять
чоботиськами. А пісні які...Уявити
тільки до чого людина мусіла дійти,
щоб отакі пісні...Потім, чую, втихло
все. Йдуть, до мене. Один ніс
ліхтаря, а всіх четверо. У одного
особливо пика велика, лоб як молот.
Усі при револьверах. У одного пляшка
самогону.

СОЛДАТ

Ти, купчик! Слухай! Випемо а?...
Якого гаспіда мовчиш? Відповідай,
коли до тебе по-людськи.

ЙОРДАНОВ

І тут матрос нагана вихватив, ступив
до мене пару кроківв.

СОЛДАТ

Раз-два!...Ха-ха-ха. Не боїсь купчик,
не боїсь. Дядя шутіт. На купец, випий
за наше здоровя. Пий!

Дає цілий стакан самогону.

ЙОРДАНОВ

Коли стріляти хочете, готовий! Ось -
і груди виставив. А люру вашу не
питиму.

СОЛДАТ

Ха-ха будеш, будеш голубчику. Дайно ж
йому.

Солдати бють і скручують Йорданова. Він пручається, кусає
одного. Заливають самогон у горлянку. Він вирубається.

ЙОРДАНОВ

А як прокинувся...Руки мої мертві.
Долоні кинжалами попроверчували.

ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 7 - НІЧ

Староста керії гаркає щоб перестали бубоніти на нарах.

СТАРОСТА

Який там ідіот бубонить, спати!

Йорданов замовкає. Староста ще з трьома продовжують грати у карти. Ляпають карти зтм.

ЕХТ/ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ ДВІР. - ДЕНЬ

Ми бачимо гурт в'язнів що слухають Шабеляна. Він закінчує свою історію. В'язні його засуджують та розходяться. Лев з Йордановим його обговорюють.

БУДНИЙ

Ууу! Ти, мати твоя! І вас старий не повісили?

КРАВЧУК

Він же, сволота, не так то вже і старий...А що ви думаєте тепер робити?

ШАБЕЛЯН

Що думаю? Та що думаю. Думаю, як не здохну, то буду ще господарювати.

Всі розходяться. Лев з Йордановим відходять.

ЙОРДАНОВ

Затятий. От таких людей бачив я тьму. Тут ще розсіяні вони по широті земній, а там їх збирають, зтягають. Загляньте у будь яку совітську в'язницю. Все там ось такі сидять.

Бачимо шабеляна як він не рухаючись втупився в одну точку.

ЕХТ. В'ЯЗНИЦЯ ДВІР. - ДЕНЬ

Камера рухається від берізок. Листя на них вже золоте. Наближається до шпарини в паркані. У шпарину припав Лев. Дивиться на берізки.

ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 7 - ВЕЧІР

До келії заводять новенького - молодого хлопчину. Китай віддає йому свій сінник, а сам моститься до Льва. Лев проти виникає сварка. Лев вирубає Китаю одним ударом прямо в писок.

КИТАЙ

О, новенький. Бачу у тебе сінника немає. Ось тримай мій. А я сьогодні потіснюся з Бойчуком.

ЛЕВ

Йди до ста чортів.

КИТАЙ

Ну чого вам. Я не великий, сплю тихо.
(моститься до Льва)
Якось заночуємо.

ЛЕВ

Тобі що вуха позакладало?
(виштовхує на підлогу)
Пика твоя псяча.

Китай штовхає Льва, той не колихнувся ні на крок, замахнувся і вдарив Китаю, той падає.

КИТАЙ

Охорона! Мені потрібна допомога! Я вимагаю зустрічі з головним!

ДОЗОРЕЦЬ

Чого репетуєш?!

КИТАЙ

Головного хочу бачити!

ДОЗОРЕЦЬ

Писок свій закрій і чекай, тепе покличуть.

ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 7 - РАНОК

Китай просинається ще більше запухший. З нього кепкують. Льва переводять у келію №12.

БУДНИЙ

(до Китаю)

Уу, як розцвів!...Справжня рожа!

КИТАЙ

Ето нічіво! Ми ще побачимо! Ока неможу розплющити, запухло.

КРАВЧУК

Шкода, що не вилізло.

КИТАЙ

Він ще заплатить!

Приносять чай всі метушаться, набирають чай і відхлдять по кутках і нарах. Заходить дозорець.

ДОЗОРЕЦЬ

Бойчук! Зібрати речі і до келії 12 марш!

КРАВЧУК

(до Льва)

Нічого. Витерпиш, брате. Але Китай цілих щелепів не донесе до ссср.

INT. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 12. - ДЕНЬ

Дозорний з Львом заходять до келії, їх ніхто не помічає, гамір, шум наче всі б'ються. Староста помічає ключника, шикуює всю камеру, пояснює що вони ловлять щурів.

СТАРОСТА

Струнко!

(всі шикуються)

Па-па-пане страший! Голошу послушно, келія № 12, люду 59, всі в готівці!

КЛЮЧНИК

Що ж у вас там, трясця, 58 насрамовано? А тут шо за бурдель?

СТАРОСТА

Бреше, пане старший, таблиця. Це Ліхой прогавив одного, що вчора ввечері прибув. А це у нас щурі...

КЛЮЧНИК

Які ще в чорта щурі?

СТАРОСТА

Самі справжні щурі, як бички. Видко, норою влазять, бо більше б нікуди. Ніч прийде - повинь від них. Армія моя веде з ними бій, але безуспішно. За отого не ручаюся, загризуть, а потім всіх нас перетравлять.

КЛЮЧНИК

А я от чув, що пранця щурі якраз і не переносять, підложіть його їм наніч. А це вам ще один. Стерти там те..60 напишіть! Раз-два!

СТАРОСТА

Пане старший, а може б то на правду що зі щурами?

КЛЮЧНИК

Чого розковбасився? Будемо холодець з них варити і вам годувати.

Ключник виходить.

INT. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 12. - ВЕЧІР

Староста келії знайомиться зі Львом, пропонує йому нари. Лев відмовляється всідатися, вирішує ходити. Староста демонструє свою владу Льву принижуючи в'язнів. Один з в'язнів протестує і попускає старосту.

СТАРОСТА

Яма!

ЛЕВ

Кому яма - провались у неї.

СТАРОСТА

Ага, значить битий?

ЛЕВ

Битий, не битий, а закон знає

СТАРОСТА

Одна че одну дупу приніс. А приніс, так сідай. Звідки?

ЛЕВ

З сьомої

СТАРОСТА

Одразу видно. О, брат. У нас немає чого пику гнути. Криви не криви, а вошу й коросту не обминеш.

(до в'язнів)

Що втік?

В'ЯЗЕНЬ

Сучий пацюк. Я його зграбнув, а він як вцібить мене. Я його по маківці, а він верещить і гризе...тут я його за карк як здушу...гегнув би, коли б не старший.

Староста підходячи до Льва вліпив одному з в'язнів.

СТАРОСТА

Аа, ти, комар пузатий! Дзеленчить і дзеленчить! Гайда в кут!

(до Льва)

Цигарки не маєш? Лізтимо, гони, це Сорокоуст. Щодня до лабораторії бігає. А без цигарки другий раз не заходь в гості. Де будеш спати?

ЛЕВ

Та це всеодно.

СТАРОСТА

Не. Це не всеодно. У мене тут бач є нари, є піднари, є параша. Бачиш он картина стоїть. Положу тебе з нею, а тоді скажеш чи все одно. Передачі по п'ятницям дістаєте?

ЛЕВ

Ні, буває що й по понеділках.

СТАРОСТА

Ну то сідай. От там... Пішов геть, ти голопузий!...

ЛЕВ

Ні лишіть. Я залюбки походжу...

СТАРОСТА

О, у мене тут дисципліна.

Староста зиркає на Сатану біля параші, той якраз спльовує прямо на пілогу. Староста збирається підійти вдарити.

САТАНА

Вкушу!

СТАРОСТА

Сатана! На коіна!

Сатана підходить до старости бере його за плечі тріпає.

САТАНА

Ти! Лиши мене! Хочеш жити сам, не перешкоджай і другому!

Староста відходить сідає на своє місце і мовчить.

ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 12. - ВЕЧІР

Лев помічає Павловського, заговорює з ним.

Ми спостерігаємо за чоловіком що п'є і сміється у ресторані. Він допиває виходить з ресторану, йде вулицями вечірнього міста приходить додому, цілує дружину, лягає спати. Ми вилітаємо з його вікна і бачимо місто з висоти польоту, як гаснуть вікна і місто темніє. Ми переводимо увагу на в'язницю в даліні, наближаємося і залітаємо у вікно келії №12 і бачимо Павловського який малює, Лев ходить на задньому плані і наважується заговорити.

ЛЕВ

Малюєте?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Темнота! Барви одна на другу лізуть.

Лев відходить, Павловський обертається, а за спиною вже Сорокоуст.

СОРОКОУСТ

Ее, знаєте це як у нас був один...От малював. От малював. Мене, жінку, одинадцятьоро моїх дітвори...І у кожного очі, ніс ну просто живі. А в очах у кожного чоловічки. Ну просто..

Павловський перебив Сорокуста і встав.

ЕХТ/ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ. ПОСТИ. - НІЧ

Вартовий на вищці стоїть і їсть пиріжки які дістає з пазухи. Раптом чує "Варта!". Кричить "Варта!" з забитим пиріжком ротом, все що було у роті вилітає. На його крик відгукується ще кілька "Варт!"

ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 12. - НІЧ

Лев спить. Йму хтось встромляє паперові стрічки між пальців на ногах і підпалює. Лев зривається гарчить. Староста прикидається заспокоює його і точить заточку. Сатана це все бачить і не спить.

ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 12. - РАНОК

Лев знайомиться з Павловським.

Лев ходить по кімнаті незнаючи куди дітися. Підходить до Павловського що сидить біля свого мольберта.

ЛЕВ

Думаєте?

ПАВЛОВСЬКИЙ

А вам то що?

ЛЕВ

Я... властиво... От... взагалі...

ПАВЛОВСЬКИЙ

Скучно?

ЛЕВ

Властиво...

ПАВЛОВСЬКИЙ

Пройшов три ступені й у комсамол?
Провал? Засипка? Ступав до обіцяної
землі й завалився на межі? Ха-ха-ха!
В Донбасі на гачках 25 номерів, а в
намордниках шефи, мов бульдоги на
привязі. Кілометрові вежі з прапорами
"дагнать і перегнать Америку"...
Знаєте куди ви йшли?

ЛЕВ

В СССР

ПАВЛОВСЬКИЙ

Чого шукали там?

ЛЕВ

Правди.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Правди?

(пауза)

Ненависть до людей ґрунтується на
глупоті, на розумові, на протиріччі.
Я пройшо всі ці три ступені
ненависті. Я не людей ненавиджу.
Ненавиджу СССР, більшовиків. Ви вже
самі бачите, як горять мої очі, коли
кажу це. Розумієте ви? Той що не
бачив як виглядає вогонь ненависті. З
наївності ненавидів їх коли йшли
лавами. Були обдерті, щойно з тюрем,
з каторг. Я жив як селюх. Мати
плекала корів, а син їв кавуни і
малював картини. А вони ордою пішли,
бились, гризлись мов вовки,
обвішались червоними ганчірками,
зорями, молотами. І перемогли.
Вернулися, забрали матері корови, а
мені кавуни. Тоді я зрозумів що
ненавиджу їх розумом.

(MORE)

ПАВЛОВСЬКИЙ (cont'd)

Тоді я кинув село. Пішов у місто,
тягнуло воно мене. Почав читати розуму
набрався й протирічч. І я кажу:
ненавиджу вас, як гаддя. І піду, буду
говорити, кликати, будити справжній
народ з мозолястими руками, що
народився і виріс на землі України. І
буду зривати машкару жидівської
брехні. І кожно хто вірить у ту
брехню буду повчати: отямся. Згадай
де народився і яка в тобі кров. Буде
бій! Кажу вам: буде бій! До
останнього. І хто переможе? Ми! Ми! І
ще раз ми! Тільки як знайдемо себе.
Так, так друню, ви зі своєю
ідіотською правдою, яку перлися
шукати в ССРСР!

(Лев не знаходить
слів)

Чого мовчите? Ви! Тупото! Вас бити
треба! По тімені! Говоріть!

ЛЕВ

Ми тут не вміємо стільки говорити.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ви тут умієте чудесно слухати. Ех,
друже, в'язню, рабе! Усміхнімся.
Потиснемо собі руки.

(тиснуть руки)

Знаєте. Я все таки вас чомусь
полюбив. Даю чесне слово - ми
стоваришуємось. Ну ж, чорт забирай,
усміхніться принаймні. Ми здвигнемо
кулака! Україна!

(лев подумав що той
божевільний)

Божевільний я...Так! А всетаки ми
збудуємо Україну! Ми! Божевільні! З
чистої сталі!

(пауза)

Маєте ножа?

ЛЕВ

Ні.

ПАВЛОВСЬКИЙ

(розділив хлібину і
шмат сала)

Нате!

Обоє сидять жують і думають.

ЕХТ. БРАМА В'ЯЗНИЦІ. - ДЕНЬ

Побачення з матір'ю. Мати плаче обіймає Льва передає торбинку з хлібом. Вартовий командує закінчувати побачення.

ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 12. - ДЕНТ

Лев приносить торбинку з хлібом всі стягуються щоб відхопити її собі. Один з в'язнів вихоплює у Льва торбинку і одразу ж отримує удар від Павловського, той ділить хлібину, кілька кусків кидає на підлогу, останній дає Льву і сідає малювати далі.

Заходить в камеру Лев з торбо.

СОРОКОУСТ
Хліб! Гляньте у нього Хліб!

Всі збігаються, зчиняється штовханина. Один висмикує торбию, отримує удар. Лев забирає торбу.

ПАВЛОВСЬКИЙ
Гаде! Жвчна тварино!
(всі відступають)
Хто з вас, кістяки прокляті, хоче ще?
Підступай!
(поділив хліб)
А тепер розійдись!

ІНТ. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 12. - ВЕЧІР

Лев з Павловським розмовляють і Лев розказує чому вирішив піти в ССРСР.

ЛЕВ
Хіба ви не хочете їсти?
(той посміхається)
Давайте зімо разом. Чому ви не взяли собі нічого?

ПАВЛОВСЬКИЙ
У вас є мати?

ЛЕВ
Є.

ПАВЛОВСЬКИЙ
Ви ще також не їли?

ЛЕВ
Ні, не їв.

ПАВЛОВСЬКИЙ

І батька маєте?

ЛЕВ

В Америці...Властиво не знаю де. Не памятаю батька. Виїхав, кажуть в Америку, а матір кинув. Мати не мала з ним шлюбу.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Все одно, клянуся чортом, що з вас будуть люди. Вам треба тільки стати самим собою. Вас мов пирога, напхали всякою соціалістичною чепухою й вибили з колії. Тут вам не місце, розумієте?

ЛЕВ

Можливо ви й маєте рацію.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Зрештою, і це добре. Принаймні життя пізнаєте. Я от усі ГПУ пройшов, кілька разів стояв перед смертю навколішках. Пізнав і богів, і чортів. Наша людина мов устриця. Падло ми, худоба, купа зрадників. Нагаєм гнати нас, до порядку.

(лев мовчить)

Чому ви нічого не говорите? Сідайте ось тут.

ЛЕВ

Я властиво..не те...Я вмів говорити, але тепер якийсь збаламучений. Не знаю що...Я не скінчив школи. У мене немає нічого на що міг би опертися. Думав там...у советах. Думав піду і знайду, що треба... А от...Ну і що ж я маю робити.

ЕХТ. СЕЛО ДЕРМАНЬ. - ДЕНЬ

Візуалізація розповіді Льва про формування більшовицьких ідей та знайомство з Марією.

ЛЕВ

Мав колись товариша. Розумна з нього була бестія. Математик. Мав він маетки та гроші, тому піддержував. Казав, як і ви: з тебе, чудило, людна вийде, тільки бадьорись.

(MORE)

ЛЕВ (cont'd)

А сам пив і мене поїв, до дівчат водив. Мав їх цілу зграю... Знаєте. Люди з грішми завжди з картами та жінками возяться. Одного разу каже той: підемо, брате на збори есерів. Гарзд, кажу, а що робити, пішли. Зайшли, нудно як в гробу. Пішли тоді до комуністів. Там, здалося, цікавіше. Гроші мали. Приїжджали і відїжджали якісь типи. Жиди.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ті вміють. Знаємо їх.

ЛЕВ

А ми думаємо: ну от. Це ж чудесно. Всі, мовляв, і ми і ви за одно. Дівчата шустрі. Я дурний мов молоток, а вони давай мене обробляти, давай напихати марксом. Маркса я не читав, кий чорт його прочитає... Але речення, цитати, повно цитат. Куримо, плюємо, якась свобода. Дівки з нами на все. Такі рахмані, а бувало не торкнись. Ви ж знаєте як приємно думати, що от ти, який небудь Левко від гною можеш бути паном, можеш перевернути світ, і збудумати новий. Ну от. Я властиво навіть не знав як виглядає справжній робітник пролетар, але мені здавалося, що навколо самі пролетарі та капіталісти.

ПАВЛОВСЬКИЙ

То Маркса так і не читали?

ЛЕВ

Та де там кілька речень знав, думав і того достатньо. Навіть, уявіть пізнав я одну дівчину. Ще, як у школі був. Втікли з отим товаришем з французької мови. По дорозі зустріли дві. Одна тутешня Марія Гофман звалася, друга з провінції Катя. Пішли з ними на прогульку. Я з Марією, а приятель з Катею. День виявився чудовий, все життя згадуватиму той день. Марія виявилася мовчазна, я також. Значить йдемо обоє – мовчимо й це так чудесно. Ну думаю, треба щось сказати. Не можна ж отак як стовп. Алеж і вона мовчить. Нарешті кажу

ЛЕВ (CONT'D)

Любите ви осінь?

МАРІЯ

Умгу.

ЛЕВ

І я лблю кажу. Після знову мовчимо.
Потім питаю. Читаєте ви поезію?

МАРІЯ

А ви?

ЛЕВ

Я, кажу, дещо. Пушкіна читав...Щоб
дуже любив не скажу.

МАРІЯ

І більше нічого?

ЛЕВ

Чому, у школі читали Мцирі. А вона
регоче.

МАРІЯ

Мцирі, каже не поет.

ЛЕВ

Щебто: я і не кажу що мцирі є поет,
хоч він і є поет. Прочитайте й
побачите.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Я теж не вважаю Мцирі поетом.

ЛЕВ

Та то не суть!

МАРІЯ

А чого ви такий, каже, блідий?

ЛЕВ

Я, значить дурнувато всміхнувся, й
нагадав їй Карапета. Ну вона й з того
сміється, а мені що. Почав уявляти
себе дотепним й розговорився. Цілий
день пролазили. В сад якийсь залізли,
трусили переспілі сливи і їли їх.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Я лоблю сливи...

ЛЕВ

А день, повторюю, гарний був. Мій товариш каже після того.

МАТЕМАТИК

Не буду пити, ну його.

ЛЕВ

Через кілька днів приходять до мене, а під рукою книжка. Алгебра?

МАТЕМАТИК

Кий чорт алгебра! Дивись. І показує Блока.

ЛЕВ

Я розреготався. Певно весь час про поезії жарили. І почав він мені задвигати ту всю поезію. А я уявись і собі загорівся, відкопав десь Верхарна.

МАТЕМАТИК

Є в віках справедливість?

ЛЕВ

Я ,кажу, цілком поважно, без жартів. Є! Відповідаю твердо, так наче я щось у тому тямлю. Я зрозумів усе навиворіт. Розумієте? Навиворіт. Халепу, Мітьку Карамазова...От хто справедливість, думалось. Так довго це все мене мучило, поки не покинув все і не пішов.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну?

ЛЕВ

Ну і все...

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ви значить порішили в ССРСР? А Марія?

ЛЕВ

Кинув.

ПАВЛОВСЬКИЙ

А вона?

ЛЕВ

Не знаю. Думав десь на край світу. У сибір чи що, засяду там і почну порядне життя, бо сили в мене до чорта. А Марія. Вона не пара мені.. Батько її купець. Мати вчить дочку грати велику панну. А я...іноді здається.. От не можу слова підібрати.

МАРІЯ

Потенціал...

ЛЕВ

Іноді здається, що я можу щось дійсно велике зробити. А от - незнаю що. Я знаю добре, що я не расту отак для того, щоб нічого не робити. Мати моя ціле життя працювала як каторжна. А я також працю люблю. Гори вернути хочеться. Коли міг би, книгу пр себе написав, та не вмю. Але досить. Ставлю крапку!

(після паузи)

А що коли б я став, скажемо мільйонером. Знаєте такого Пер Гінта?

INT. В'ЯЗНИЦЯ. КЕЛІЯ № 12. - ВЕЧІР

Запускають побитого і покаліченого старосту.

БУДНИЙ

А Сатана? Де Сатана?

СТАРОСТА

Ааа, дайте спокій. Слава Богу, здох.

INT. В'ЯЗНИЦЯ. - ДЕНЬ

Прощання Льва та Павловського.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну, будь зоровий, мій любий друже.

ЛЕВ

Через два тижні побачимось.

ПАВЛОВСЬКИЙ

На волі ми здвигнемо світ!

INT. В'ЯЗНИЦЯ. - CONTINUOUS

Тайм лапс. Лев сидить біля картини Павловського. Лев працює в робітні. Лев лупцює старосту. Лев прощається з в'язнями яких випускають. Лев лупцює старосту. Лев сидить непорушно біля картини.

EXT. КРЕМЕНЕЦЬ. ВУЛИЯ МІСТА. ЗИМА. - ДЕНЬ

Лев з картиною загорнутою в ганчірку іде вулицями міста. Підходить до готелю "Метро" помічає плакат, що інформує про приїзд якоїсь відомої людини з лекцією "Україна на міжнародному форумі" що від відбудеться після дискусії. Вирішує піти послухати. Слухає та спостерігає за зборами.

Заходить до готелю, там вже юрба люду. Лев знає переважну більшість - червоні.

ЧОЛОВІК

Ааа! Здоров! Як живеш? Коли вийшов?

Лев привітно всміхається всім. Проходить до зали шукає місце, всідається. Заходить юрба червоних. Один з них нахиляється до Льва і шепоче.

ЧОЛОВІК1

Знаеш хто то приїхав? Петлюрівський Міністр - зрадник. Прихвостень Буржуазії. Але м вже приготували йому зустріч.

Виходять голова зборів і промовець.

ГОЛОВА

Прошу вельмишановну публіку, поставитися відмінно до ваги і значення зачепленої паном міністром теми і при дискусії, прошу дотримуватися строго академічного тону.

Гальорка червоних пирскає з реготом.

Ми бачимо як виступає промовець, йому пересихає горло. Пе воду, далі декламу. Народ слухає, червоні все більше зляться. зчиняється балаган. Промовець вклоняєтьс я і виходить. Всі починають гомоніти кричати. До трибуни добирається Андрі. Він палко щось поясню, розказує. Льву це вже не цікаво. Він йде на вихід. по всіх залах готелю скупчення груп людей, всі щось обговорюють лаються, штовхаються. Лев зауважує кілька чоловікі і підслуховує їхню розмову.

ЧОЛОВІК2

Еет! Почнуть за козла, а скінчать за африканського бегемота. Завжди воно в нас так. За все розпинаються, а за своє ні слова. За чуже на стіну дереться, за своє, мов води в рот набрав. Замість діла - отаке...

Лев підслуховує ще одну дискусію.

ЧОЛОВІК3

Це я малорос?

ЧОЛОВІК4

Ви! Ви! Ще й самоотвержений до того!

ЧОЛОВІК3

Я - що написав стільки проти просвітянщини... Який боровся з чаркою, гопаком, вишиванками. Дивіться! Я малорос! Я - що висміював Гриців, Марусь, верби, соловейки...

ЧОЛОВІК4

Еч, ви, ви! Нетямущий ви! Коли в нас замість Марусь гейші родяться, або замість верб пальми проростуть, то тобі хіба!

Навколишні зареготали. Чоловік3 обурился і пішов геть. Лев теж пішов геть з готелю.

INT. ШИНОК ГРУЗИНА. - ВЕЧІР

Лев приходить до шинку, Грузин радо допомагає йому. Годує наливає випити. Кругом люди пють, шумлять, грають у карти. Грузин пропонує роботу. Дає адресу Павловського.

Лев заходить у шонок, Грузин біля одного зі столів розмовляє з відвідувачати.

ГРУЗИН

Ті. Слюшай! Азнаеш ті штьо такое красное, што такое на ніточке вісі і піщіть?

ДЯДЬКО1

А чорто його знає. Дідько який.

ГРУЗИН

Ее! Брат! Не вгадав!

ДЯДЬКО1

Ну так просю пожалуста ось випийте чарку й скажіть самі.

Грузин озирається чи не бачить його дружина і випиває.

ГРУЗИН

Так не знаіш?

ДЯДЬКО1

Не.

ГРУЗИН

А шьто ти вот едіш?

ДЯДЬКО1

Оселедця, не бачите?

ГРУЗИН

От то воно і є. От уся мудрість.

ДЯДЬКО1

Селедець? Так хіба ж він висить?

ГРУЗИН

Так повісь - висітима!

Всі регочуть, лев теж посміхається і стає біляприлавку.

ДЯДЬКО1

А хіба ж оселедець червоний?

ГРУЗИН

Вот чудак. Покрасиш - буде червоний.

ДЯДЬКО1

Хо-хо-хо! А бодай тобі трясця! Ну, а якої недуги воно пищить?

ГРУЗИН

Еее, душа мой. Ето шьтоб ти не догадався.

Всі регочуть. Рузин йде до прилавкв, помічає Льва.

ГРУЗИН (cont'd)

Шьто маладой чілавек? Закусіть жілаіш? Карашо, душа мой, садісь отам.

ЛЕВ

У мене і грошей то немає.

ГРУЗИН

Нічаво, нічаво. Садись. Вижу браток, з котрою камери? Наш брат знайт біду. Сам страждав. Пиво пить, вода пить, шьто жілать? Мня всьо равно. Тебя как зовут то, брат?

ЛЕВ

Лев Бойчук я.

ГРУЗИН

Ааа! Слішал. Ну не біда. Попалса так попалса. Не хаді туда, душа мой. Шкверний народ. Язиком одно, а рукою другое. А ваш мужик не колхоза потребує, ваш мужик землі треба.

Грузин приніс Льву їжу, випивку. Лев їсть, пе. Грузин його повчає.

ГРУЗИН (cont'd)

Работи нет, денгі нет, нічого нет. Брось політику. Для політика денгї надо. Без банка, без денег політика ошень плахой.

ЛЕВ

Та я вже встиг пошкодувати.

ГРУЗИН

Панімаєш, душа мой? Ти душа мой Українец, я Грузин, я тебя понімаю. Наши отечества страдают. Моя отечество большевик. Твоя ещю не всьо большевик. А большевик ето зло. Большевик не любить челавек. Нет хороший большевик.

(пауза)

Послушай душа. А шьто тепер делать? Маєш діло?

ЛЕВ

Ніякого.

ГРУЗИН

Плохо. Без дела челве не человек. А шьто ти любіш делать. Орать, писать, торгувать?

ЛЕВ

Гроші хочу мати! Багато грошей. А тоді розумієте? Куплю самокат, куплю вілю.

(MORE)

ЛЕВ (cont'd)

Сто тисяч на школу, двісті на революцію. Цілий світ у революцію пхну!

ГРУЗИН

Ех! Молодой і п'яний человек! І я такой біл... Але слюшай: коли работа надо будет, згадай Грузін. Он поможет. Ось, тобі Передав Юрій Павловський.

ЕХТ. БУДИНОК МАРІЇ. ЗИМА. - НІЧ

Лев підходить до будинку Марії. Довго стоїть і дивиться у вікно, дивлячись на Марію. Не наважується зайти і вирішує йти на село до матері.

ЕХТ. ПОЛЕ. ЗИМА. - НІЧ

Лев йде полями. Місто вже давно позаду. Сіл ще не видно. Ясна і морозна ніч. Лев йде заметеними стежинами. В даліні з'являються села, одне з них його.

ЕХТ. СЕЛО. ПОЛЯ. - ДЕНЬ

Лев прощається з матір'ю. Виходить з села і йде у місто. По дрозі його підбирає якась підвоза. Лев приїздить до міста. Знаходить будинок де живе Павловський.

ІНТ. КІМНАТА ПАВЛОВСЬКОГО. - ДЕНЬ

Лев заходить в кімнату і застає Павловського. Вони зустрічаються. Павловський пропонує жити у нього. Лев погоджується.

ЛЕВ

Який чорт сподівався, що ти аж сюди заліз.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну так... Сідай... Так що кажеш ми вільні?

ЛЕВ

І здорові!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Тільки подібні до циган. Цур йому сто копанок чортів, як казали наші діди.

(MORE)

ПАВЛОВСЬКИЙ (cont'd)

А я все сподівався що ти прийдеш.
Коли вийшов? Як живеш?

ЛЕВ

Два дні як звідти. Ще не живу, але
думаю..Ось був на селі.

ПАВЛОВСЬКИЙ

А що ж там?

ЛЕВ

Злидні, сніг і тиша. Я плюнув на все,
обняв матір і на місто. Йду значить,
думаю. Думи чорт зна які в голову
лізуть... Бувало бачив той саме світ,
а думи не ті були... Ярмарок знаєш.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну так, був зранку.

ЛЕВ

Сотні тисяч наших дядьків звозять
своє те, як вони кажуть криваве, оте
запрацьоване. Звозять зі всіх
закутків сюди, виходить який небудь
Саломон і забирає те все за безцінь.
І ростуть ті соломони. Все їхне,
заводи, фабрики, готелі. А піт, наш,
а наше золоте, з ланів наших. Мені
здається, що як так жити то вже краще
незнати що...Ну от, та ти бачиш до
чого я дійшов. До якого страшного
кінця. Бачиш?... А хто ті всі
мільйони, щоби нас кпинили, дав. Та
ми ж самі й дали.

Пвловський регоче.

ЛЕВ (CONT'D)

Слухай! Друзяко! Ти дивуєшся? Повір
що я сам незнаю звідки беруться такі
думки й що гірше такі слова. Але
досить. Я тут їжу приніс. Допоможеш
мені. Сідай, друзяко. Денебудь. Ато я
цілу твою резиденцію зайняв. Навіть
повернутись ніде.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Не лякайся цього.

ЛЕВ

І не лякаюсь. Я смішний, ні?
Припхався й одразу в лемет.

(MORE)

ЛЕВ (cont'd)

Але знаєш немає змоги терпіти. Вийшов знаєш, сам один. А я ж чудово розумію, що з мене щось путнього може бути. Чесне слово. Він ще посміхається. Побачиш.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Я посміхаюся з твого гніву.

ЛЕВ

Я сам на себе гніваюсь, сам на себе. Тепер я твердо собі постановив. Знаєш що хочу робити?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну?

ЛЕВ

Зайнятися торгівлею. Тут, у цьому містечку. Чому ні? Мушу тільки підучитися, але головне впевність.

ПАВЛОВСЬКИЙ

А твоя Марія?

(довгий погляд Льва)

Ні, я не те? Ти мене не зрозумів. Я не хотів щось такого...знаєш... сказати. Просто прийшло на думку. Вона доречі дівчина гарна!

ЛЕВ

Ну так що ж? До Марисі дорога для мене довга, я ж голяк... Це ж ясно. Красти я не маю наміру.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Не бійся. Тут у мене місця досить. Столика отуди. Весною на балькон... Тут бач навіть балькон є, тільки не для людей, а для горобців. Моє ліжко впоперек, а для тебе ось повздовж. Тільки його ще десь дістати треба. А місцем не журись, танцювати не будемо, але виспатись досить.

INT. КІМНАТА ПАВЛОВСЬКОГО. - РАНОК

Тайм лапс. В кімнаті з'являється друге ліжко. Сніг розстає. Знову замітає. Лев читає книги. Вчиться. Книг на столі все більше і більше. Павловський малює картини на замовлення. З'являється, пропадає.

ЕХТ. КРЕМЕНЕЦЬ. ПАРК. - ДЕНЬ

Марія йде борхаючись у снігу. Вона виходить на узгірок, видерається на камінь і розглядається навкруги. Вона радіє бо знає що Лев на волі, в цьому ж місті. Вирішує зайти до своєї приятельки Груні, яка продає ковбаски. Допитується у Груні про Льва який сюди часто заходить.

ЕХТ. ВУЛИЦІ МІСТА. - ВЕЧІВ.

Марися гуляє з Миколою, який закоханий в неї. Вона весь час говорить про Льва. Просить Миколу зробитися її шпигуном і дізнатися, що він робить, куди ходить, де живе.

ІНТ. БУДИНОК ГОФМАНІВ. - ВЕЧІР

Сімейна вечеря. Сестра Марисі привела свого нареченого. Він просить Марисю зіграти для нього. Вона відмовляється, але всі її вговорюють і вона погоджується. Грає на піаніно.

НАРЕЧЕНИЙ СЕСТРИ

Машенька. А сыграйте чтонибудь, для
меня.

МАРІЯ

У меня нету насторения.

ГОФМАН

Машенька ну что ты обижаеш нашего
гостя.

СЕСТРА

Маш ну пожалуйста.

Марічка погоджується і грає. Але грає не для них, а для Льва.

Різко припиняє грати, бажає всім добраніч, вдягається і вибігає на двір.

ЕХТ. ПАРК. - НІЧ

Марія видерається на камінь в парку і вдивляється у місто намагаючись сягнути Льва. Бориться з бажання побігти до будинку Льва і зайти до нього. Вона розвертається і біжить до Мані.

ЕХТ/ІНТ. БУДИНОК МАНІ. КІМНАТА ОЛЬГИ. – НІЧ

Марися прибігає до будинку Мані. Стукає у вікно Ольги. Ольга прокидається і заводить Марію в кімнату. В сусідній кімнаті брат з друзями грає в карти. Марія ридає і жаліється на своє нещасне кохання.

ОЛЬГА

Тихо марусу за стіною наші шибеники грають.

МАНЯ

(з під ковдри)

Це ти Маруся?

МАРІЯ

Я Манюсю.

ОЛЬГА

Що з тобою? Пересварилася вдома? Може збудити маму?

МАРІЯ

Ні, ні! Ради Бога не будіть нікого! Все це страшенно глупо. Я гарно розумію, але я дурна й божевільна дівчина.

Починає заливатися сльозами.

МАНЯ

(вистрибнула з ліжка)

Марусю! Серце! Сестро моя! Що з тобою?

МАРІЯ

Ах, як я його кохаю! Як не вимовно, страшно кохаю! Олю, Маню! Скажіть мені! Що це є. Що то таке? Ради Бога, ради всього святого скажіть мені, що це є? Покажіть мені лік від цього.

ОЛЬГА

Цить Марусю, за стіною хлопці.

МАРІЯ

Ах, що дійсно мені хлопці. Ви мені скажіть!

(витирає сльози)

Він уже як два місяці на волі. Хоч би дав про себе щось знати. Я ж мучуся й за що? Я кинула науку, а музика моя крім любови нічого не значить.

(MORE)

МАРІЯ (cont'd)

А думаєте він про це знає? Кажуть, он учиться. Спекулює з отим осоружним живодером Станкевичем.

МАРІЯ (cont'd)

Він спиятелювався з якимсь утікачем з Большевії, який його на все приводить. Малюють картини на купців і закоханих панночок... Вони роблять із мене жарт! Вони жартують з мене..

МАНЯ

Але ж Марусю! Отямся! Вони не знають тебе!

МАРІЯ

Брехня! Знають! Він знає. Він навіть був колись у мене на верху. Я тоді дала йому ще 200 злотих, бо він потребував на видання я когось малоруського журналу. До мене й поліція приходила, але я сказала: відчепіться від мене. Я русская і ніяких журналі підтримувати не можу. Моя мама, ідіотка така, вчіпилася тоді до мене і гризла пів року. Сестра якогось дурня в хату привела. Такий лікар, що і черяка не вилікує. Зате будуча партія. Нанавиджу їх усіх. Ах, Боже-Боженьку! Що мені робити? Спекулює...раніше ж комуністом був, а тепер от спекулює. Гроші, гроші. Скажіть сестроньки що важливіше гроші чи кохання?

МАНЯ

Ах, Марусю! Що ж я тобі можу сказати? Я така дурна.

МАРІЯ

І я дурна! Всі ми дурні, дівчатка, дурні й дурні наші болі, муки, сльози, бо ніхто його не нає і не хоче знати. І ні один чоловік не повірить нам, бо він, мовляв, на війну йде. Там, мовляв, муки, коли вирве йому руку, чи розірве черево. А коли душу твою розривають щодня, мов на глум, так то все тільки жарт.

БРАТ ОЛЬГИ

(за стіною)

Гальо! Тихо там! Я зовсім нехочу
через ваші дурійки недограти пульту.
Як збудите матір то вони вас
втихомирять.

Оля вибігає і шепчиться про щось там з братом. Марія і Маня
обнялися і тремтять.

INT. КІМНАТА ПАВЛОВСЬКОГО. - ДЕНЬ

Павловський на ліжку читає книгу. Лев за столом думає.
Жартують. Лев розповідає про свої плани.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Слухай!". До нашого командира приїхала
жінка, але з нею спав полковник. На
другий день по цілому полку говорили:
з капітана, одразу в підполковники
попав". Бачиш - яке значення мають
жінки, а ти дурень не вмієш їх
цінити.

ЛЕВ

Ти, Юро, гадаю не будеш мене
підбивати на всілякі подібні
комбінації.

ПАВЛОВСЬКИЙ

То ми ще побачимо. Подай цигарку.
(закурив)
А що там тобі сказали?

ЛЕВ

Подзвонили, а потім шеф... Знаєш отой
жидок, що на сукні раніше прогорів...
Маркуш. Ну з носом як дзьоб в орла.

ПАВЛОВСЬКИЙ

І що ж?

ЛЕВ

Ще побачу.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Цебто? Що побачу?

ЛЕВ

60 злотих, розуміється, ніякий скарб.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Коли голий, той листок королівська
тога.

ЛЕВ

Праці до біса. Цілий день у крамниці,
ввечері підрахунки, плюс реклама,
плюс книга. Я значить сказав що
подумаю. За тиждень відповім.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Чому ж за тиждень?

ЛЕВ

Бо завтра до Рівного їду.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ааа! Ну так, але за той час може й те
корова злизати. Ні?

ЛЕВ

За тим усім стоїть Марія. Маркуш і
Гофман разом грають більярд. Марія,
Оля і Маня приятельки. Маня робить
враження на Маркушового брата. Все
разом..

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну як так.. Може ти кого з них
припреш до мене. Змалюю мовляв... Так
і кажи. А по-моєму, плюнь ти на Рівне
й одразу вали до крамниці.

ЛЕВ

Плунуть на Рівне, значит плунуть на
пару соток, а це не розумно.
Розказують що Марія мало не цілу ніч
провела у ольги. Там усе і
скрутилося. Ота сухенька Маня. Зайшов
я до Груні шинки зісти, а вона: за
вас дехто часто згадує. Ну я дурня
включив, кажу не розумію, а вона
давай картати мене.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну і що ж ти їй сказав?

ЛЕВ

Нічого. Кажу, тепер зайнятий. Приїду
з Рівного й тоді.

ПАВЛОВСЬКИЙ

А маєш ти якісь гроші?

ЛЕВ

Кий чорт.

ПАВЛОВСЬКИЙ

А де ж візьмеш?

ЛЕВ

А от і мізкую. Може завтра де.

ПАВЛОВСЬКИЙ

А такий певний що з того щось буде?

ЛЕВ

Ти ж знаєш Станкевіа. Цей непевних справ не бере.

В шпарину в дверях просунули листа постукали і втікли.

ПАВЛОВСЬКИЙ

От маєш і листа. Цікаво хто і звідки?

Лев підіймає лист, розкриває. "Долго думала, чого бы Вам написать и ничего не придумала. Так и осталось... Мария"

ЛЕВ

Таку нісенітницю може видумати тільки жінка.

(кидає лист на стіл)

Ще й російщиною.

ПАВЛОВСЬКИЙ

(дає гроші)

На брате! Дивись: не забувай що остання.

ЕХТ. ВОКЗАЛ. - РАНОК

Лев їде в потязі. Розглядає поля, лани, ліси. схід сонця. Леев засинає. Бачить у ві сні Марію.

ЕХТ. ВОКЗАЛ. ЗДОЛБУНІВ. - ДЕННЬ

Потяг зупинився пшикнув. Лев проснувся і непокоїться. Питає у сусіда що за станція, той каже що Здолбінів. Лев проспав Рівне.

ЛЕВ

Що це за станція?

ЧОЛОВІК

Здолбунів.

ЛЕВ

А Рівне?

ЧОЛОВІК

Вже проїхали...

Лев вибігає. І сідає чекати потягу на Рівне.

ЕХТ. ВОКЗАЛ. ЗДОЛБУНІВ. – ДЕНЬ

Лев сидить чекає потягу. Біля нього проходить Йорданов. Вони впізнають одне одного. Спілкуються. Йорданов пропонує Льву роботу.

ЙОРДАНОВ

Ааа! От це так-так! Ааа! Звідки?
Куди? Бачу знайоме лице. У мене око
таке – раз побачив і на вік затямив.
Як живем?

ЛЕВ

Дуже мені приємно.

ЙОРДАНОВ

Ох. Хто раз у тюрмі був назавжди її
затямив. До вязниці ідуть ті, що
ризикують, а життя є ризик.

ЛЕВ

Чиста правда. І ви також...
Дивлюсь... Ну просто тобі справжній
чоловік, а тоді..

ЙОРДАНОВ

(регоче)

Ви бачу, їй бо, підете в люди.
Відчуваю...Що робите?

ЛЕВ

Та справу кручу в Рівному, тільки от
станцію проспав. Зараз мушу ще
вертатись.

ЙОРДАНОВ

То значить доля! Хіба б ми так
зустрілися?

ЛЕВ

І то правда.

ЙОРДАНОВ

Слухайте, а чи не бажалиб ви того... вступати до мене на працю? Це знаєте певне діло. За років чотири п'ять і ми самостійні люди. А мені молодих сил треба.

(тихіше)

Хочеться мені, бачте, своїх до діла притягти. Людей тутешніх треба, бо ж ліс цей, які ніяк на цій землі росте. Ні? А рубають його чорт знає хто.

ЛЕВ

Я, пане Йорданов, вже якесь місце маю. У магазині сукна.

ЙОРДАНОВ

Сукнаа? От це так! То ж і я з сукна починав і сукном поки що закінчив.

ЛЕВ

По-друге, я на лісі нічого не тямлю.

ЙОРДАНОВ

Це дуже добре. Думаєте коли я починав, то щось тямив? Не в тім, браток, річ. Річ в людині, в характері. Коли хочете - приставайте до мене. Одразу не озолочу. Для початку кладу вам сто двадцять. Ну?

ЛЕВ

Я з вами можу працювати, тільки мушу обзнайомитися з ділом.

ЙОРДАНОВ

Інакше й не може бути! Бемо по руках?

ЛЕВ

Гаразд!

ЙОРДАНОВ

О, це діло! А тепер тільки вашу адресу...мушу спішити. Ви займайтесь поки тим, що дає вам працю, а на мое повідомлення все таки надійтесь. Це не скоро, але станеться. До зустрічі!

ЛЕВ

До зустрічі.

Йорданов пішо лев лишається на станції.

INT. КІМНАТА ПАВЛОВСЬКОГО. - ДЕНЬ

Лев прокидається. Помічає лист, що кинув на стіл. Бере його і задумується.

EXT/INT. ВУЛИЦІ МІСТА. МАГАЗИН ГРУНІ. - ВЕЧІР

Лев заходить до м'ясного магазину Груні. Замовляє шинку і пиво. Сідає і їсть. До магазину вбігає Марія, помічає Льва. Вони обоє ніяковіють.

Лев встає і незнає що казати.

МАРІЯ

Їжте далі.

(до Груні)

Ви вечеряєте? Вас не було дома?

Оля... Ах я ідіотка. Забула за Олю.

Вона весь час претється в те "Тіволі".

А що там? Ну кіно, ну ковбої, ну

кілька гультіпак...А оце зустрічаю

Маню. Іде і квіти несе. Дала мені

галузку. Як хоч понюхай.

(зирає на Льва)

А ви не хочете?

ЛЕВ

Понюхаю.

МАРІЯ

Він пахне дуже гарно. Ні?

ЛЕВ

Він пахне бузком.

МАРІЯ

Нуу! Слухай Груня, понюхай.

ГРУНЯ

Я ж уже нюхала...

МАРІЯ

Груня! Мовчи!

Всі зніяковіли.

ЛЕВ

А в нас ще яблуня цвіте.

ГРУНЯ

Ви також, як стигле яблуко. Глядіть щоб вас не зіли.

МАРІЯ

От ідіотка...От ідіотка. Чи маєш ти хоч остілічки глузуд.

ГРУНЯ

Пане Бойчук. Вона тут стільки...

МАРІЯ

Груня! Груня! Як ти смієш? Груня!

Кидає квіти в Груню.

ГРУНЯ

Дурна! Схаменись! Ти ж не знаєш, що я хочу сказати. От і не вгадала! От і попалась. Вона думає що...

МАРІЯ

Ну, Груня! Грунечка! Яке ти маєш не гарне ім'я. Зміни його на Гвоздичка. А ви, пане Бойчук не звертайте на неї уваги. Вона обжерлася свіжої ковбаси і меле такі ковбасні речі.

Лев розплачується за харч. Але дає крупну купюру.

ГРУНЯ

Ви такий буржуй, що навіть дрібних немає. А я от також маю.

МАРІЯ

Почекай. Я маю.

Довго шукає в торбинці гаманця. Нервує. Розмінює. Марія з Львом виходять.

ЕХТ. ВУЛИЯ МІСТА. ПАРК. – ВЕЧІР

Лев з Марією гуляють містом, заходять в парк. Розмовляють.

ЛЕВ

Чому ви написали мені такого листа?

МАРІЯ

Який же він?

ЛЕВ

Не люблю таких листів.

МАРІЯ

Ну, а що ж я вам напишу? Ну, що ж я вам напишу?

ЛЕВ

Нічого. Кажу вам: ви будете з мене розчаровані. По всіх швах. Я людина не цікава і тупа, а до всього груба й зовсім не вихована.

МАРІЯ

Хіба я знаю. Я людей не знаю. Я тільки чую їх. А ви були б цілком не такі, коли б не ваша насупленість.

ЛЕВ

У нутрі я не такий. Розумієте? Сяяти, випрмінювати на зовні я не вмію. А ще хотів я вам сказати. Тільки прошу не ображайтесь. Давайте перестанем дурня клеїти з тією російщиною.

МАРІЯ

Це жах! Чому? Це ж культурний язик.

ЛЕВ

Ах, ті байки "культурний" "не культурний". Важливо бути щирим. Ми родились тут, тут маємо черпати культуру. Хто не бажає може собі викочуватись.

МАРІЯ

Я не росіянка, але можу ж я бути російською патріоткою?

ЛЕВ

Не тільки російською, але й китайською. Це воля кожного. Але не бажаю говорити тією мовою і це зазначаю відберто.

МАРІЯ

Боже який шовінізм. Я зовсім не так вас уявляла.

ЛЕВ

Як бачите. Яж вам сказав. Не бажаю, щоб ви мали про мене фальшиву уяву.

МАРІЯ

(ніжно)

Лев, не будьте такі сердиті. Ви сердиті.

ЛЕВ

Не беріть поважно моїх слів. Я втомлений. Вчора бідбув довгу подорож, вернувся сьогодні рано і проспав такий чудовий день.

МАРІЯ

(бере Льва за руку)

Лев! Чому не хочеш бути зо мною добрий? Я ж тебе люблю!

Вони стоять тримаються за руки і дивляться мовчки одне на одного.

МАРІЯ (CONT'D)

Лев! Ходімо назад.

INT. КІМНАТА ПАВЛОВСЬКОГО. - НІЧ

Лев забігає у кімнату. Павловський ще не спить.

ЛЕВ

Чудесно! Все чудесно!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Не знаю, що там чудесно, але чи є яка вечеря?

ЛЕВ

Та я вже давно повечеряв.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Але я не мав щастя того зробити.

ЛЕВ

Юр! Ти не їв? Та брешеш! То ж ти митець. Вийди на балькончик, наковтайся місяця, співу і...

ПАВЛОВСЬКИЙ

І провалсь. Повчи свою бабцю. А ти я бачу розлізся, мов стара дівка, яку ненароком поцілували. Що сі стало? Розкажуй.

Лев розповідає про зустріч з Йордановим, про Марію.

Павловський влягається у своє скрипуче ліжко.

ПАВЛОВСЬКИЙ (cont'd)

Гут бай!

ЕХТ/ІНТ. МАГАЗИН МАРКУША.

Тайм лапс. Лев працює продавцем-консультантом. За час лапсу проходить багато відвідувачів. Комусь він продає, з кимось жартує, з кимось потискають руки. Одяг Льва щоразу кращий, і Лев щоразу опрятніший. Вечорами забігає Марія і вони разом йдуть з магазину. Гуляють містом сваряться, а потім довго цілуються. Тайм лапс як малюються картини портрети. Павловський отримує гроші. Час бід часу кадр як Павловський лежачи у ліжку каже "гут бай!". На картинку накладається звук. Як бабці пліткують.

БАБЦЯ1

Гофманівна! То та пекарова.

БАБЦЯ2

Отого чеха дочка?

БАБЦЯ1

Ага!

БАБЦЯ2

То ж я знаю її.

БАБЦЯ1

А чули що вона витворює? Знайшла якогось зайду і кохається з ним.

БАБЦЯ3

Так, він нічого собі, але Боже! Що він є? Просидів в тюрмі.

БАБЦЯ1

А тепер прикажчик у крамниці Маркуша. Дістає на хліб, сіль. А вона ж сто тисяч має.

ЕХТ. ВУЛИЯ МІСТА. - ВЕЧІР

Лев по дорозі з роботи. Зустрічає Андрія. Свариться з ним смикає за барки, відкидає і йде.

АНДРІЙ

Ааа! Ти вже з портфеликом. Директор чи шо? Чи скоро нас продавати будеш?

ЛЕВ

Коли б хто дав за вас хоч ломаного гроша, продав би одразу. Біда що такого дурня в цілій Європі не знайдеш.

АНДРІЙ

Але все таки ти стаєш буржуйським
прихвостнем.

Лев хапає його за комір, сильно трусить.

ЛЕВ

Слухай! Ти! Вилушу всі твої ікла, як
що не перестанеш свинити! І всім хто
буде щось подібне говорити. Геть!

Відкидає. Андрій падає. Лев йде.

АНДРІЙ

(шепотом)

Ми ще побачимо....

INT. КІМНАТА ПАВЛОВСЬКОГО. - ВЕЧІР

Лев з павловським одговорюють справу Йорданова.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну що Лев? Щось твої протези так і не
відкликаються. Скоро три місяці і
мовчок. Був ти у Станкевича?

ЛЕВ

Та був, чорт би його забрав.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну й?

ЛЕВ

Ну нічого. Каже чекати. На днях
будуть гроші, а я те на днях вже
другий місяць чекаю.

ПАВЛОВСЬКИЙ

А Йорданов теж мовчить?

ЛЕВ

На то я не дуже сильно покладався.
Думаєш, даремно всадив голову в те
Маркушове ярмо.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Таак, діло швах. Суцільний протяг
скрізь. Квартиру нема чим платити.

ЛЕВ

У мене он білизна у прачки, а
викупити нічим.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Тисни Маркуша.

ЛЕВ

Ага, і витиснеш дулю.

ЕХТ. ГАЛЯВИНА. ЛІС. - ДЕНЬ

Лев з Марією на прогулянці. Присіли на галявині під лісом.

МАРІЯ

Лев? Я панчохи скину можна?

ЛЕВ

Ну.

МАРІЯ

І ти роздягайся, тобі ж душно. Ах, як чудово. Трава така прохолодна.

ЛЕВ

Ааа! Мене це не бавить. Лиши Марусю.

МАРІЯ

Але ж душно. Скидай! Наказую!

Вона накидається на нього щоб роздягти.

ЛЕВ

Маруся! Геть! Забороняю!

Маруся робить вигляд що образилася і відсовується. Лев оцінивши її красу. Починає насвистувати "Ніч яка місячна". Марія підсовується обіймає.

МАРІЯ

Ну? Будеш добрий? Будеш?

ЛЕВ

Ну от! Ти перемогла! Я твій мов...

Не може придумати. Марія цілує його.

ІНТ. МАГАЗИН МАРКУША. - ДЕНЬ

Вбігає Павловський з листов від Йорданова. Лев читає його.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну, знаєш! Тобі везе, мов байстрюкові. Поки невезло, то не везло, тепер просто криголом.

ЛЕВ

(читає листа)

Вельми шановний..умгу..Ви вже в нас.
Довго тягнулося, зате витягнулось.
Платня на початок 120, але роботи до
чорта...умгу..Ваш Терентій Йорданов.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Молодець твій Терентій. Але що в цій
буді я один лишуся, це вже редька.

ЛЕВ

А знаш що Юрок?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну? Говори.

ЛЕВ

Ходім до каварні, до кіна! Знаєш?
Так! Ти, друзяко дорогий, все знаєш!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Кроком руш!

ЕХТ. ПАРК. - ДЕНЬ

Лев розказує Марії йо йде працювати в ліс.

МАРІЯ

Левку! Ти мене не покинеш?

ЛЕВ

Тебе? Для чого?

МАРІЯ

Е! Ти людина така. Я розумію тебе,
але ти ніког не хоч розуміти.

ЛЕВ

Бо я... Бо я... Розумієш? Я чужак
тут! Не свій! Я хочу от взяти все в
свої руки, стиснути в кулаці і вїо! І
понестися навзаводи! Що мені, ось
такий то Маркуш з його черевом, чи
якийсь там бурмістр, або...

МАРІЯ

Сентиментальна Марія...

ЛЕВ

Я не висловив своєї думки. Ти для мене багато чого значиш, бо я люблю, але я людина, що зложена з двох матеріалів. З твердого й м'якого. Часом чую, як вони роздвоюються. Ет! Що про це давай про що інше. Ось на днях їду й крапа. Ліс! Мій чудовий ліс! Синє, здорове небо, зелень. Пригадую з в'язниці Шабеляна. А ліс, каже, шумить. А ліс тільки: шшш! Шшш! У Бущу піду. Це там.

МАРІЯ

Боже, як ти всім тим захоплений!

ЛЕВ

Я люблю, щоб руки, щоб голова, щоб серце було в русі. Бо праця... Що є, прошу тебе, Маріє, краще від праці? Що? Мовчиш, бо розумієш мене, бо мушиш розуміти. Інакше не може бути.

МАРІЯ

А не бажав би ти щоб ми одружилися? Ти і я? Ми тоді були б разом... Ти був би в лісі і я. Ти мені даси обов'язково сина. Ти будеш мій дорогий тато. Великий, поважний. Будеш носити гнідий одяг, зроблю тобі стракату піжаму, халат, куплю люльку. Ти прийдеш ввечері додому. Марисю, скажеш. Я сьогодні не маю часу йти до вечері. Прнеси, будь ласка, в робітню. Я сама тобі все принесу, постелю чисту скатертинку. Сяду коло тебе на софі почитаю часописи.

ЛЕВ

Знаєш, Маріє моя! Я взяв би тебе і цілу вложив би в себе. Хотів би носити тебе з собою, але все що ти сказала. Це бач не для мене. Я ще не знаю себе цілком. Ще їй богу я не чую себе справжнім. Вже може невдовзі ти, Маріє, перша відмовишся від мене, бо я буду подібний на всіх чортів, але не на самого себе. Зрозумій. Так може бути.

Лев міцно її обіймає і цілує.

INT. БЮРО В БУЩІ. - ДЕНЬ

Лев заходить у бюро. Йорданов його зустрічає. Рзказує свої плани на Льва.

ЙОРДАНОВ

Це, бачте, моє бюро. Централя моя в Рівному. Вам мушу повідомити одразу, що вас я вибрав для своєї роботи за кордоном. Знаєте яку мову?

ЛЕВ

Почав вчитися німецької.

ЙОРДАНОВ

Мало, а говорите принаймні?

ЛЕВ

Ще ні, але трошки практики й піде.

ЙОРДАНОВ

З людом поводитись умієте?

ЛЕВ

Постільки, поскільки..

ЙОРДАНОВ

Треба добре. Людей треба знати. Ну, побачимо. Я зводжу знайомстваа з німецькими фірмами. Пішлю вас туди, хочете?

ЛЕВ

Розуміється.

ЙОРДАНОВ

Ну й гаразд. На Шлеску є фірма Голдштайн. Вона робить умене невеликі замовлення. Не покладаюсь на вас одразу. Поїдьте, підучіться, між людми побудьте. Ну, добре. Покажу вам свої володіння.

EXT. ДВІР БЮРО. БУЩА. - ДЕНЬ

Йорданов і Лев виходять на двір. У дворі стоїсь старенький, ледь жвий форд.

ЙОРДАНОВ

Смійтесь, але час і гроші ошадить і такий. Прийде час і здамо його в музей.

Залізли у машину і поїхали.

ЕХТ. ВОЛОДІННЯ ЙОРДАНОВА. - ДЕНЬ

Камера крутиться навколо Машини, Йорданова, Льва. Вони стоять, Йорданов щось розмовляє, а місця міняються. Вулиця в Рівному, складські приміщення, ліс, тартак.

На лісопилчі зустрічають Будного і Трохима.

ЕХТ. ПЕРОН. ОСІНЬ. - DAY

Йорданов проводить його до вагона. Лев заходить, сідає і дуже швидко засинає.

ЙОРДАНОВ

Ну, а тепер до побачення! Щасливої
дороги, про всі ваші пригоди пишеть!

Прщаються, Лев заходить сідає, засинає.

ІНТ/ЕХТ. ШЛЕСК. ВРОЦЛАВ. КІМНАТА ЛЬВА. ОСІНЬ. - ДЕНЬ

Лев розплющує очі. Ранок. Він вже тиждень у Бреславлі. Вмивається, одягається, пє каву і виходить.

ЕХТ/ІНТ. ВРОЦЛАВ. ВУЛИЦІ МІСТА. КВАРТИРА МАКДОНАЛЬД. - ДЕНЬ

Лев розгублено тиняється вулицями міста. Заходить до каварні дивується всьому. Ходить по салонах, книгарнях. Купує кілька книжок. Помічає брошуру Віри Макдональд - лекції російської. Вирішує її відвідати.

Віра відчиняє двері.

ЛЕВ

Вітаю. Мене звати Лев Бойчук.

МАКДОНАЛЬД

Доброго дня. Віра Макдональд. Ви
росській?

ЛЕВ

Ні пані, я українець.

МАКДОНАЛЬД

О, так це ще цікавіше, заходьте.

ЛЕВ

Дуже дякую. Я, властиво, працюю в деревообробній компанії "Йорданов і Ко". Перший раз в Європі.

МАКДОНАЛЬД

Ооо... Розумію важко. Ну нічого, я радо допоможу. Ви виглядаєте цікавим. Давайте обмінємося візитівками і будемо знайомі. А зарз, прошу пробачення, мушу бігти на лекцію.

INT. СХОДИ ГОТЕЛЮ. БЮРО ГААН. - РАНОК

Лев спускається до холу, вітається з адмінстраторкою. Та каже що пані з другого поверху бажає з ним побачитись. Лев іде до тої кімнати і стукає. Знайомиться з Гільдою.

ЛЕВ

Вибачте, я з нижнього поверху, мені повідомили...

ГІЛЬДА

Ааа! Так це ви?

ЛЕВ

Мене звати...

Гільда його перебила і заводить в квартиру.

ГІЛЬДА

Прошу, відложіть вашого плаща і капелюха. Так. Тепер, будь ласка, сюди.

(заводить в бюро)

Прошу, будьте ласкаві, сідайте. Ось тут. Ось, прошу цигарки....

ЛЕВ

Дякую.

Закурює.

ГІЛЬДА

Ви мені вибачте. Ви були вчора у пані Віри?

ЛЕВ

Ні. Такої пані я незнаю.

ГІЛЬДА

Як то? Віра Макдональд, Кант-штрассе 36? Ах, були...Напевно були...

ЛЕВ

Вельмишановна панночко. Будь ласка не говоріть так швидко. Я чужинець і не можу всього розуміти... Дозвольте вам представитись... Лев Бойчук.

ГІЛЬДА

Гільде Людевік. Як, як висказали? Ах, я не знаю. Пані Віра дала мені вашу адресу. Пан Бойчук? Я хочу бути з вами знайомою. Я вчуся в пані Віри вашої варварської мови... Я вже нею зломилла язика. "Я не умею гаваріть... Ви панімаєте?" Ха-ха. Ану заговоріть ви!

ЛЕВ

Ви, панночко, мабуть вважаєте мене за росіянина.

ГІЛЬДА

Розуміється... Ну, скажіть Іх хабе зі герн. Скажіть це русіш. Будь ласка. Прошу.

ЛЕВ

Але ж я не русіш. Я укарінець.

ГІЛЬДА

Ха-ха-ха! Ви? Як, як? Дас іст егаль. Я не панімаю... Україніш, україніш! Дас іст егаль. Зо гат мірфау Вера гезагт.

ЛЕВ

Ні, ні, не егаль. Ваша пані не зовсім у тому розбирається.

ГІЛЬДА

Ах, яка шкода. То ви не росіянин? Шкода, шкода. Я так люблю ту варварську мову. Але ви з Росії?

ЛЕВ

Колись то була Росія.

ГІЛЬДА

А тепер?

ЛЕВ

Тепер ні.

ГІЛЬДА

І не шкодуєте? Ви чуєте себе всетаки росіянином?

ЛЕВ

Ні, панночко.

ГІЛЬДА

Ну, чому? Це ж усе одно. Руслянд, Руслянд! А бачили образи ви у пані Віри? Хіба ж це не гарно?

Дзвонить телефон.

ГІЛЬДА (CONT'D)

Вибачте!... Альо! Прошу! Так! Момент!

Гільда йде до друкарської машинки і друкує.

ГІЛЬДА (CONT'D)

(до Льва)

Я миттю буду готова!

Додрукувала, підійшла до Льва і потискає руку.

ГІЛЬДА (CONT'D)

У вас, якісь сполохані очі. Чого? Я дивачка, ні? Нічого, ми ще будемо бачитись. Коли треба я вам подзвоню. Мене дуже тішить наша зустріч сьогоднішня й будуча. До побачення.

INT. КВАРТИРА МАКДОНАЛЬД. - ДЕНЬ

Лев заходить до Віри Макдональд. Вона розказує йому про Гільду. І за якусь плату пропонує свою допомогу. Розказує про фірму "Гаан і Ко".

МАКДОНАЛЬД

... І от думаю я собі.. Вам необхідні знайомства. Ви сказали що працюєте на "Йорданов і Ко". Тай думаю познайомлю його з Гільдочкою. Це чудове котеня. До того ж вона є кореспонденткою відомої тут компанії по дереву "Гаан і Ко". Вона вчиться у мене російської. Хочете я також можу стати вам у пригоді, ну і розуміється...

ЛЕВ

Само собою, розуміється!

МАКДОНАЛЬД

Ви вже сказали їй, що тут маєте робити?

(Лев махає головою)

Чудово, і не кажіть. Вдавайте з себе багатого студента. Вчіть її російської. З свого боку я подбаю, щоб ваше приятельство як найскоріше досягло мети. Вам пощастило у них бюро у тому будинку де ви живете. Централь їхня у Берліні, склади на Горішньому Шлеску. Ось вам пучок інформації, мізкуйте.

INT. КІМНАТА ЛЬВА. - ВЕЧІР

Лев читає лист від Марії.

INT. КАВАРНЯ ГУТМАХЕР. - ВЕЧІР

Лев сидить у каварні "Гутмахер". Вирішує подзвонити Гільді і запрсити.

ЛЕВ

(по телефону)

Альо! Прошу, можете сполучити мене з фройляйн Людевік. Дякую.

(чекає)

Аа! Вітаю! Це я Бойчук. Хотів би з вами зустрітись. Таак. Чудово, я в "Гутмахер". Адье!

Ми бачимо як вони радісно гомонять. Згорають цигарки. Грає музика. Посмішки, погляди, руки, дотики, плечі.

INT. КІМНАТА ЛЬВА. - РАНОК

Лев збирається писати лист Марії. Дзвонить Гільда. Він покидає недописаний лист і йде з нею на побачення.

INT. КАВАРНЯ ГУТМАХЕР. - ВЕЧІР

Ми спостерігаємо за чоловіком, що йде повз каварню. Помічаємо Льва з Гільдою.

Лев і Гільда сидять в каварні вже давно. Гільда пропонує вже йти Лев погоджується.

ГІЛЬДА

Я вже не бажаю від вас нічого чути. Я вже почула все! Будьте тільки зі мною!

(бере Льва за руки)

Ви ніколи не цікавились де я мешкаю. На цей вечір запрошую вас до себе, ато ми весь час товчемося по каварнях.

ЛЕВ

Добре, заїду до вас.

INT. КВАРТИРА ГІЛЬДИ. - НІЧ

Гільда вмикнула музику. Лев обіймає її. Вони цілуються

ГІЛЬДА

Ви напевно любите музику?

Лев встає з крісла, обіймає Гільду і цілує.

INT. РЕСТОРАН. ЗИМА. - НІЧ

За столом сидять Гаан, його дружина, Гільда, Лев. Навколо шум, музика. Вони гомонять, сміються, їх не чути. Святкують замовлення на ліс від "Йорданов і Ко".

ГААН

Я ще мушу показати вам наші склади. Ну, за чудові справи і хороші знайомства. За Контракт!

ЛЕВ

Будьмо!

ГІЛЬДА

Як ви кажете? Пудьмо?

ЛЕВ

Це у нас так пють! Будьмо!

ВСІ ГУРТОМ

Будьмо!

INT. КВАРТИРА ГІЛЬДИ. ЗИМА. - ДЕНЬ

Лев з Гільдою прокидаються в ліжку курять.

ЛЕВ

Так ти тепер не боїшся мене, як агента ГПУ?

ГІЛЬДА

Я тебе ніколи не боялася.

ЛЕВ

І от ми розстаємося.

ГІЛЬДА

Таак... Це досить дурне. В тебе там мабуть наречена, томи Канта, ніжні ночі й халат. Що? Ну не переч! Це ж так зрозуміло. Ми про це ніколи не говорили бо не треба було. А я отак...маю людей і не маю. Діло, діло й діло.

ЛЕВ

І любов?

ГІЛЬДА

Можливо й любов. Подивись, що то в мене на плечі. Ось тут... Щось болить

ЛЕВ

Е, нічого. Червона плямка. А чи зустрінемось, Гільдо?

ГІЛЬДА

Невідмінно! В ваших лісах. Дивні то місця... Але діло зробили, ні?

ЛЕВ

Так, знаєш... У мене все на думці. Тобі належить від нас якась винагорода...

ГІЛЬДА

(регоче)

Сховайся зі своєю нагородою. Ти ще, пробач, у цих справах досить наївний. Коли ти гадаєш, що я чи наша фірма зробила для вас якесь добродійство - глибоко помиляєшся. Це буде наша таємничка. Але пані Макдональд дістала від мене тисячку... Позавчора.

(MORE)

ГІЛЬДА (cont'd)

(Лев посміхається)

Ну! Я до вас в будь-якому разі приїду. Сподіваюся твоя наречена не закотить тобі трагедії... А може ні? Може у вас там все ще зіхання, ні?

ЛЕВ

(бере її за руку)

Ти все таки приїдь. Яюсь та буде.

ГІЛЬДА

Прлечу... Літаком. Ми маємо свій... Ну, тепер вставай. Коли там твій потяг?

ЛЕВ

О першій

ГІЛЬДА

Ну от... Так раз-два! Пемо каву, обідаємо. Але від тепе я сама за себе плачу. Роля кавалера і дами скінчена.

ЛЕВ

Згода.

ЕХТ/ІНТ. ТАРТАК. БЮРО В БУЩІ. - ДЕНЬ

Лев спить у потязі.

Лев з Йордановим біля тартаку. Тартак уже в два рази більший, людей більше. Йдуть у бюро, там теж більше людей. Цокотять машинки. Через вікно показує нову машину.

ЙОРДАНОВ

Тепер працюємо день і ніч.

ЛЕВ

І телефон провели.

ЙОРДАНОВ

Мусів, Біганина з міста сюди по препаскудній дорозі значно бульше коштує, хоча ми маємо ось таку штуку. Подобається?

Показує нове авто - Опель.

ЛЕВ

Машина чудова.

ЙОРДАНОВ

Думаю проведу вузьку одноколіїку
прямо до станції. Ато мене ті
селянськи шкапи загризуть.

ЛЕВ

Я, пане шефе, хочу попросити у вас
тижневу відпустку.

ЙОРДАНОВ

Защеміло серденько? Так,
так..Довідався, довідався...Грузин
розказав

ЛЕВ

Ви знаєте грузина?

ЙОРДАНОВ

Розуміється. І самого Гофмана.
Гаразд, маеш тиждень відпустки. Хоч
роботи йой-йой! Бери Опеля.

ЛЕВ

Ваші наміри й проекти мені дуже
привабливі. Будемо їх здійснювати!

ЕХТ. ДОРОГА ДО МІСТА. - ДЕНЬ

Лев їде машиною до міста. Думає. Навколо поля, селяни
обробляють землю.

ЕХТ/ІНТ. ДВР БУДИНКУ ГОФМАНІВ. КІМНАТА МАРІЇ. - ДЕНЬ

Лев приїжджає до будинку марії. Його зустрічає її мати. Лев
піднімається у кімнату марії. Вони зустрічаються.
Розмовляють. Вечеряють з сімєю Марії. Лев лишається на ніч.

МАРІЯ

Лев?

ЛЕВ

Поважання! Ти мене не чекала?

МАРІЯ

Розуміється ні. Думала ти ще там...
Мало ти мені писав.

ЛЕВ

Так, Маріє, але мав такмало часу.

МАРІЯ
Справи? Правда?

ЛЕВ
Так.

МАРІЯ
Через справи можна забути усе інше.

ЛЕВ
Часто буває, що так.

МАРІЯ
Бачив матір?

ЛЕВ
Ще ні.

МАРІЯ
А писав їй?

ЛЕВ
Також ні. Вона не грамотна.

МАРІЯ
Міг писати для неї на мене.

ЛЕВ
Цього я не здогадався...

МАРІЯ
Ти, здається, багато чого не
здогадався.

ЛЕВ
Для чого ці докори?

МАРІЯ
Ах, це я так. Вибач! Сядь тут ближче.
Ти дуже споважнів. Ну, розкажуй!
Сумував за мною? Згадував? Розкажуй,
розкажуй, Лев! Я так хочу все про
тебе знати!

ЛЕВ
Ну, дяка Богу, все гаразд. Справи в
найкращому порядку.

МАРІЯ
Не зрадив ще мене... З якою небудь
Грехтен?

ЛЕВ

(усміхнувся)

Я все зрадив! Тебе, матір навіть себе. Але в цій зраді я віднайшов себе. Себе справжнього.

МАРІЯ

А я... Не хочу роби з себе трагічну особу, але за цю зиму дуже багато пережила. Уяви, я весь час була сама з собою, але мій світ дуже поширшав... Ти сьогодні для мене все! Кожна хвилина мого життя, це ти!

ЛЕВ

Ах Марусю...

МАРІЯ

Музика - ти! Радість - ти, горе також ти! Бути жінкою це неймовірна відповідальність. І я ручу за себе, Лев! Але я дуже боюсь за тебе. Навіть думала, що ти вже не вернешся до мене...

ЛЕВ

Менше драми, Маріє.

МАРІЯ

Мнеше драми? Ти сам знаєш, що говориш не те... Сам ти напоений драмою. Нащо ти в такому разі відкидаєш те, що вже є й женешся за невідомим.

ЛЕВ

В мені сидить такий дух!
Неспокійний...

МАРІЯ

А в мені жінка! Ах, які зрештою дурні наші розмови. Я рада, що ти нарешті тут, що бачу тебе. Ти з нами вечеряєш. Добре?

ЕХТ. БУДИНОК ГОФМАНІВ. - ВЕЧІР

Вся сім'я Гофманів, зять сестри і Лев вечеряють. Після вечері просять Марію заграти. Марія грає, і починає ридати всі її втішають.

МАТИ МАРІЇ

Маріє! Що з тобою? Маріє! Боже! І це так, люди мої, завжд. І то живи з такою... Що хоч з нею роби!

ГОФМАН

Це все нерви! Вона втихомириться. Лиши її, стара. Марусенько! Заспокійся, дитино! Я казав: не купуй їй те п'яно. Ні, вперлася. Баришня, мовляв, має знати музику! От тобі й маєш!

ЛЕВ

Марусю! Що з тобою?

МАРІЯ

Прошу вас. Не беріть це поважно. Я страшенно люблю музику.

INT. БУДИНОК ГОФМАНІВ. - РАНОК

Льва будить Павловський. Веселий. Вітає з приїздом і з заручинами. Лев дізнається що все місто гомонить про його заручини з Марією. Він розгублюється, але приймає це.

Павловський стягує Льва з ліжка.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ах, ти варваре! Чому не написав? От так-так! А тут, брат сліз! А тут гамору! Вітаю!

ЛЕВ

Та з чим?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Та з приїздом, ну й... з заручинами. От тобі й на... Заручився і мовчиш. Досить, досить ломатись! Здавайся брат!

ЛЕВ

Хто заручився? Ти смієшся?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ха-ха-ха! Ти, мабуть ще не проснувся. А що мене не покликав на заручини, це, бат, зле!

ЛЕВ

Ні, Юра! Жартуєш. Я на павду ні з ким не заручався.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ціле місто знає, що заручився, а ти не знаєш. Всі вже ваші статки рахують. Ха-ха-ха!

ЛЕВ

Це, брате, найблагородніший скандал. Ніякого заручення не було і не могло бути. Я напишу спростування в часописах.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Нуу! Знаєш! Це вже не такий тяжкий сканадал. Сто чи там двісті тисяч...

ЛЕВ

Ах, лиши це! Я не маю ніякого наміру.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Який там намір. Женись і крапка. Маєш службу, маєш гроші, маєш жінку... Якого ще чорта.

ЛЕВ

Схаменись! То ж навіть мати нічого не знає.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ах, мати! Згадав нарешті мати... Коли тебе родила, не питала, то й ти не питай... Згорнемо всіх до твого Опіля і чкурнемо до матері. А старій зробиш радість. Вони з Марією й так давно вже конферують.

Лев дивно посміхнувся і сів.

ПАВЛОВСЬКИЙ (CONT'D)

Попався, брат! Тепер шлюс! Не вилізеш! Не сумуй. Заручись, а одружешся пізніше. А Марія не дівка - золото! Чисте золото. За цей час я добре пізнав її. Тобою тільки й живе.

ЛЕВ

Дивуюся, Юрку, що навіть ти мене не розумієш...

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ах, про це після. Ти от краще натягай штани, мий піку й ходи до мене. У мене майже ательє. Картину здоровенну пишу. Твоя наречена справжня Монна Ліза вийшла. Ще не хвалилась?

INT. БУДИНОК ГОФМАНІВ. ЇДАЛЬНЯ. - MOMENTS LATER

Лев з Павловським спускаються в їдальню. На столі купа квітів. Тут уже їх чекають Груня, Маня, Марія, Сестра марії з чоловіком. Всі сідають пити каву з тістечками Гофмана.

МАРІЯ

(показує на квіти)
Бачиш? Приходили тебе вітати.

ЛЕВ

Скоріше тебе, чи нас разом.

МАРІЯ

Тобі не приємно?

ЛЕВ

Ні, чому... Але знаєш, Марусе. Відложимо все ту... подію на вечір. Тільки ради Бога не роби це дуже гармідерно.

МАРІЯ

Чому? Нас усі тут знають...

ЛЕВ

Я цього не люблю. Ще який чорт розляпає що я тут.

МАРІЯ

Чого ти баїшся?

ЛЕВ

Ну, досить. Я зараз іду з Юрієм.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Треба ж спочатку кави попити!

Марія приносить каву і тістечка. Всі сідають за стіл. Пють каву, базікають.

МАНЯ

А знаєте що? Наш Георг Чорний незадоволений.

МАРІЯ

А то ж чому?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Маню!... Це вона до мене пе.

МАРІЯ

Ну, Манюсю. Ти вже краще притупи язичка.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Він і так досить не гострий.

ЛЕВ

Я, панове, нічого не розумію

ПАВЛОВСЬКИЙ

І не обов'язково знати. Це, бач, оця само, що перед тобою... Бачиш її? Так вона в мене закохалася й увесь час тиче мені бурмістрівну під ніс... Так, так Манюсю! Я закоханий. І що ж! Що мені хто зробить?

МАНЯ

(червоніє)

Я знов не те думала. Закохалась. Ха-ха-ха! В такого саджотруса!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Так! Тверджу! Закохалась!

МАРІЯ

Панове! Мовчіть і їжте! Лев! Не тільки каву, а й сметану. Він, панове, тільки й дума про свій ліс.

ЛЕВ

Умгу.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Це якось урочито сьогодні. Лев, квіти! Коли б моє серце не таке - вискочило б... Сам я, от що...

ГРУНЯ

Не сам, не сам!

МАНЯ

Не сам!

МАРІЯ

У тебе ще, Манюсю, на губах

НАРЕЧЕНИЙ СЕСТРИ

Червона барва від учора...

ПАВЛОВСЬКИЙ

Але, панове! Тільки не думайте, що маляю їх я. Вона сама талановита малярка, тільки до чорта скромна.

МАНЯ

Юркааа!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Хо-хо-хо! Юркааа! Перший раз чую від неї це слово. Ну, скажіть, Манюсю, ще раз. Скажіть! Прошу! А то все Жорж... Ха-ха-ха! Жорж! Памілуйте! А все Лев! Ти їх змушуєш говорити "мужицьким язиком"... Коли б не ти, Левку. Її що то гроші й авторитет. Ууу! Маруся морщить свої пявки. У вас, Марусю, не брови, а пявки.

МАРІЯ

Ви-но не дуже викпивайте нас. Наше міщанство вам не на сміх. Це старе, традиційне, викохане! Ми дійсно любимо ту мову..

МАНЯ

Якою так гарно можна вистовити почуття...

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ооо! Дивіться! Маня сьогодні на верху, десь там високо! Я навіть не бачу її! А знаєте? І наш бурміст також каже: "знаєте, гаспада! Ето как-то асобінна пріятна, какда чувствуєш себя в благороднай абстановке". Для нього російщина все одно, що для Груні чорне пиво і краківська ковбаса.

ГРУНЯ

Ви вульгарний!

ПАВЛОВСЬКИЙ

(до лева)

Родштільд! Я вульгарний?

ЛЕВ

Ні, да Вінчі.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ясно, Слово, докторе за вами!

НАРЕЧЕНИЙ СЕСТРИ

Ні.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Крито. Жінки сховайтесь. Ви завжди були консервативні...А пана Маркуша ви всетаки забули... Черговий його дотеп про Власту Буряна чули?. Але при наших дамах...

МАНЯ

Ха-ха-ха!

МАРІЯ

А ви то знаєте?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Не я, а ціле місто знає.

МАРІЯ

Ну так розкажіть і нам...

ПАВЛОВСЬКИЙ

Щоб знов мене назвали вульгарним.

ВСІ ДІВЧАТА

Розкажіть, розкажіть.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Це купує Влада Бурян на залізниці квитики собі, жінці, тещі і 12 річному сину. Каже: дайте мені, панно, три білета цілих і один дитячий. Касирша витягає голову й дивиться крізь визирку. Тож він, каже, вже не дитина. Він носить довгі штани. Ну. Підхоплює Бурян. Коли ви судете по штанях, то будь ласка, дайте мені два білета цілих, один пів і один безплатний...

Всі регочуть.

ПАВЛОВСЬКИЙ (CONT'D)

А тепер, панове, я конфіскую нашого дорогоцінного гостя.

INT. КІМНАТА ПАВЛОВСЬКОГО. - ДЕНЬ

Заходять у кімнату павловського. Там купа картин, переважно портрети. Між ними і протрет Марії. Обговорюють. Потім бачать портрет Шабеляна. Обговорюють свої наміри і мрії.

Дивляться на портрет Марії.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Світла тут малувати. А то б ти побачив цю жінку. Це, брате, жінка. Ось ця рисочка від правого ока, свідчить про її здібність читати в серцях людей, а зморшка мармурового чола, ніщо інше, як думка, що не раз гостює в тій голові. Ні, ні! Вона далеко не така собі міщанка та й годі. Вона з чортиком. Ось поглянь... це тільки нариси, малюю з паняті...

ЛЕВ

Це Шабелян!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Розуміється! Глянь на його уста! А очі, а очі! Ті очі чорта! Ось ще... Всі твої знайомі. Це ось Китай. Може вже теліпається на шибениці, або керує ГПУ... Ось рисочки також знайомі. Правда? Пізнав? Е, коли б мені трошки школи. Такого тобі Парижу. Тоді б я зробив. Я маю божевільну ідею. Іноді я не сплю, а горю, горю барвами, тонами, звуками... Це холерне почуття, а вилити його нема як або нема де. Незнаєш до чого сили свої придати. Хочеться піймати вічну й головну думку нашої старезної землі та створити з цього тло своєї картини. На тлі тому створити символ боротьби, руху, одчайдухости, ризика. Люди мусіли б бути, як боги - розумні люди, творчі люди. Я бачу у нашій добі страшну силу, з якої мусить повстати велич і слава нашого народу... Отакий я дурний чоловік. Ні? Захоплююсь, мов блазень мріями.

ЛЕВ

Ех! Юрко! Це чудове захоплення.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Так! Але в нас його не розуміють. А тут у цій дірі і поготів. Звідсіля треба втекти! Бо творити всетаки треба! Мистецтво це велика річ! Хто не вірить у мистецтво, не вірить у Бога, у себе самого!

ЛЕВ

Друже! Все що ти говориш, це істина! Але ми ще страшенно бідні. Ми ще скрізь наймити, а наймит не протребує мистецтва!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Не вірно! Останній ідіот потребує мистецтва! Коли ми цього не розуміємо, через те ми й бідні. Ми бідні духом. Бездушні істоти не можуть бути багаті нічим. Без великого духа неможливе велике мистецтво, а без великого мистецтва неможливі великі організатори, полководці і хто хоч. Не гроші творять культуру, а навпаки! Це істина!

ЛЕВ

Це безперечно, брате! Це безперечно.

ПАВЛОВСЬКИЙ

І що ж ми, не такі вже й ми бідні. Але ми не цікаві, байдужі... Цей кулацький задубілий масив... Упертий, з залізною волею і зовсім безідейний.

ЛЕВ

Цей саме масив мусимо й використати. Ту волю й ту впертість треба запрягти до великої роботи, а ідеї? В самім існуванні нашого народу в такому вигляді, як він є, мусить бути велика ідея. Без цього наш народ уже зникнув би давно з лиця землі. Тільки треба ту ідею назвати. Без назви нічого в світі існувати не може. Людина без назви порожнє місце і так само народ. Назву, її зміст, її тип... Ось завдання нашої творчості!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ми створимо! Оце буде чудесний час! Той прийдешній! А він буде!

Вони потискають руки і виходять.

ЕХТ. ДОРОГА В СЕЛО. ПОЛЯ. ВЕСНА. - ДЕНЬ

Лев, Марія і Павловський їдуть на Опелі в село до матері Льва.

ІНТ. ХАТА ЛЬВА. - ВЕЧІР

Лев з Марією стоять на колінах. Мати і Вітчим благословляють їх іконами.

МАТИ ЛЬВА

Благослови вас, дітоньки, Великий
Боже, на все добре! Любіться! Ціле
щастя в любові!

Мати падає до них на коліна, обіймає, цілує. Марія теж плаче.

ІНТ. ХАТА ЛЬВА. - MOMENTS LATER

Кадр починається з крику якогось родича Льва "Будьмо" і заливає в горлянку самогон. Далі ми відіжджаємо і бачимо всіх гостей. Великий стіл по серед хати закладений всілякою смакотю. За столом купа люду, між ними Павловський та Лев з Марією. Всі пють веселяться.

ЕХТ/ІНТ. АВТОМОБІЛЬ. ДОРОГА ДО МІСТА. ВЕСНА. - НІЧ

Авто мчить польовою дорогою, попереду ліс. Лев за кермом, біля нього Марія. На задньому сидінні розкинувся п'яний Павловський і теревенить.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Все Жінки! Вони панують над нами...
Хай живуть жінки, хай живе кохання,
хай живе любов! Марусю! Ви є найкраща
Магдалена зі всіх Магдален. Лев наш
дурень. Він не знає, що має в своїх
руках. Ааа! Дивіться! Он там у
темноті пожежа!

МАРІЯ

Де? Де?

ЛЕВ

Що горить?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Там! Не бачиш? Там під лісом! Страшна пожежа.

ЛЕВ

Це тобі, голубе, в очах пожежа! Це горить твоє серце!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Якийсь чудило. Приходить учора до мене. Дозвольте, закурити цигарку. Не курю цигарок. Крикнув я. Курю банани! Курю свинячі ніжки з перцем і часником! А в вас криве око і ось тут на серці пляма. Думка ваша подвійна, мов турецький горіх. Відійдіть від мене!

Починає співати, світити.

МАРІЯ

Весело йому.

ЛЕВ

Він тішиться з твого щастя...

МАРІЯ

І з твого. Приємно тобі мій любий?

ЛЕВ

(пригортає її)

Я тішуся, Марусю.

ЕХТ. БУДИНОК ПАВЛОВСЬКОГО. ДВІР. - НІЧ

Марія в машині. Лев і Павловський розмовляють. Лев пропонує допомогти Павловському вибратися до Парижа.

ЛЕВ

Завтра мушу вже їхати у ліс. Шеф просить вернутися негайно. Знаєш... Ти щось там натякав про науку й Париж... Я ж тобі досі винен... До всього я міг би щось тобі й позичити... Подумай

ПАВЛОВСЬКИЙ

(довго дивиться на Льва)

Не люблю, користуватися різними милостинями. Але ж ти мій Африканський Лев!

Вони обіймаються.

INT. БЮРО В БУЩІ. ЛІС. ТАРТАК. ВЕСНА.

Кадри документів, договорів, замовлень на ліс. Ставиться підпис печатка. Так багато всього. Ріжеться дерево пилою. Обдерається кора. Розрізається на дошки. Вагони грузяться. Вагони повні лісу, дошок їдуть. Спіють дерева. Приходять проситися на роботу Йорданов приймає. Друкується якісь документи. Статті з газет про "Йорданов і Ко" Дереваа падають. Лев дискутує з Йордановим в його кабінеті, якісь схеми, плани, сваряться, тиснуть руки.

INT. АВТОМОВІЛЬ. ЛІТО - ДЕНЬ

Лев сидить в машині і тримає в руках телеграму. "Чекай мене 29 у 9 годин на тому майданчику де можна сісти літаком. Гільда". Довго думає, кидає телеграму в портфель і виходить.

EXT. ЛІС. - ВЕЧІР.

Лев з Марією гуляють на заході сонця. Лев розповідає, що має приїхати Гільдаі просить Марію організувати прийом.

МАРІЯ

Я тішуся, що ти вийшов зо мною в таку пору, але незнаю, що стало причиною. Ти завтра їдеш?

ЛЕВ

Поперше я не їду, подруге сьогодні гарний вечір, потрете завтра піїжджає прокуристка фірми Гаан у торговельних справах... Ми хотіли б її як слід зустріти і Йорданов просив, чи не могла б ти взятися за це діло.

МАРІЯ

Добре, я візьмуся. А хто то є?

ЛЕВ

Мало тобі можу про неї сказати.

МАРІЯ

Сьогодні ти якийсь такик... піднесений.

ЛЕВ

Ні, я такий як завжди. Тільки рідко відриваюся від роботи, щоб себе проявити. Завтрашній приїзд прокуристки зруйнував мої плани, тому маю вільну хвилинку. Тепер ми разом. Ти і я! Маріє! Коли б ти мене трохи більше розуміла. Я хотів би сто крат зрости, як зріс до цього часу.

МАРІЯ

Милий мій! Я цілком розумію тебе! Ти хоч... стати сильним. Таким, щоб потягнути за собою застояне середовище, з якого ти вийшов. Я всіма силами допомагатиму тобі... Тільки одно: я не пережила б твоєї зради. Іноді в мене виникає до тебе підозріння. Ось ти весь час уникав заручин зо мною... В мене вже з'являються дурні здогади, що ти десь там за кордоном зійшовся з якоюсь жінкою, може кращою й багатшою...

ЛЕВ

Маріє...

МАРІЯ

Може навіть розумнішою від мене і боїшся щоб вона не дізналася, що ти маєш наречену. І мене це мучить. Це мене озброє, робить мене злою і небезпечною. І це зрозуміло... Бо стратити мені тебе, це стратити все.

ЛЕВ

Але ж, Маріє! Ти ж знаєш що праця моя вимагає певної свободи не тільки в дуках, але й діях.

МАРІЯ

Ні, ні, ні! Я деспотка. Я люблю! Любов компромісів не знає... Ось подивися навкруги! Глянь що за розкіш! Я б зруйнувала все... Геть чисто все, а не допустила б, щоб вороги мої могли викпити мою любов... Я коли треба маю силу...

ЛЕВ

Підем, Маріє. У мене ще є праця.

INT. БУДИНОК ЛЬВА. - ВЕЧІР

Марія прибирає в хаті і ненароком вроняє портфель Льва. З портфеля випадає телеграма Гільди. Марія її читає. Починає ревіти. Заходить Лев, намагається її заспокоїти. У нього не виходить і він вирішує поранити себе. Це подіяло.

МАРІЯ

Ось як! От що значить ця розмова!
Ага! Тепер я знаю тебе, Лев! Боже мій! Що я маю робити!

Марія починає істерично плакати. Заходить Лев.

ЛЕВ

Маріє, Маріє що з тобою?

Лев помічає портфель, що лежить на підлозі.

ЛЕВ (CONT'D)

Ааа! Горе! Прошу тебе! Встань!
Вислухай мене! Хочу сказати в чім справа!

Марія не реагує на нього. Лев довго сидить біля неї і не знає що робити. Встає і біжить у робітню. Він сідає на канапу, гасить світло, напомацки дістає заряджений револьвер. Зкімнати звучить постріл. Марія зривається і біжить до Льва. Вмикає світло. Лев не попав. На голові лишилася невелика рана.

МАРІЯ

Лев! Що ти зробив?

ЛЕВ

Маріє! Вір мені що я тебе люблю! Одну тебе! Хочеш щоб умер за тебе - умру одразу!

МАРІЯ

Ні, ні! Вибач мені. Я була не розумна. Але що значить та телеграма? Що то значить?

ЛЕВ

Після скажу тобі, маріє. Тепер не можу! Я втомлений! Втихомир свою задрість. Не маю наміру зраджувати ні тебе, ні себе. Вір мені.

МАРІЯ

Вірю! Я вірю тобі. Ти не зрадиш мене.
Але.. Заздрити. Ні, я не можу не
заздрити. Я дуже тебе люблю!

Марія знову прале, але вже по інакшому.

ЕХТ. ПОЛЬВА ДОРГА. ВЕСНА. - РАНОК

Прилітає Гільда і Крауз на літаку. Зустрічають її Лев, Марі,
Йорданов, Павловський. сідають на широкій польовій дорозі.
Гільда вітає Марію і Льва з заручинами. Безкінечно гомонить.

ГІЛЬДА

Аа! Пан Бойчук! Здоровлю! Я чула, що
ви заручилися! А це ваша наречена?
Будьмо знайомі. Я звусь Людевік
Гільда. Гратулюю вам і дуже тішуся,
що пан Бойчук є ваш чоловік.

Підїжджає авто.

ГІЛЬДА (CONT'D)

Ні, ні! Пропонуй пройтися пішки. Ми
добряче насиділся. Все таки, я думала
тою вороною махнемо і раз-два на
місці... А воно ні. Дурнізний літак.
Кожної миті здається впадемо до
низу... Але тут чудово. Пане Краузе,
гляньте, який чудовий ліс! Здається я
в бразилії. Тут стільки рослинності.
Пане Лев! Не тягніть мене поки що до
хати. Краще відпочинок тут! Можемо
пряма тут і снідати. Тут рай. А є тут
змії? Я дуже їх боюся. Ми ось тут
розложимось, пане Краузе, візьміть у
летуна валізу... Там ковдри,
консерви... Сядемо ось тут під цим
забороненим...

Гільда обмацує дерева.

ГІЛЬДА (CONT'D)

Чи це не заборонене? Ага, це сосна.
Ууу! Яка чудова сосна. Метрів
п'ятдесят, ні? Розстелимось ось тут,
добре? Треба щось попопісти, а після
зможемо оглянути ваші ліси, ваші
тартаки та все, що тут маєте... Це
чудово що ми вибралися в цю Африку.
Але ми завтра вертаємося... Це майте
на увазі.

ЛЕВ

Чого так блискавично?

ЙОРДАНОВ

Ні, ні, ні!

МАРІЯ

О, ні!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ось, я вас тут ще змалюю, так що вдома не пізнають.

ГІЛЬДА

Ха-ха-ха! Так це ви той чудовий маляр. Мені про вас пан Бойчук говорив... Це ви разом з паном Бойчуком мешкали?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Доводилося.

ГІЛЬДА

А панна Марія! Буду вас просто так звати. Добре? Я і Льва так кличу. Це моя звичка. Люблю коло себе своїх людей. Я вам після оповім, як з вашим нареченим провела час. Він уявіть навіть танцювати не потрапить. Залізе ото до бібліотеки, чи до якої каварні. Коли приїдете до мене, я вас замучу... Я покажу вам дива. Заскочимо до Берліну. Покажу вам свою пародію на нареченого. Вже третій рік за мною волочиться, але я не маю часу... Я вже, пане Лев, маю допомогову силу...

ЛЕВ

Це необхідно.

ГІЛЬДА

Розуміється! Що то я хотіла? Ааа... Між іншим він був нашим гостем, а ми його так ніразу і не вгостили. А в каварні отак руками розмахує. Йому все здається, що він в лісі... Але ми тут можемо й лягти...

Гільба сідає на землю, всі слідуєть її прикладу.

ГІЛЬДА (CONT'D)

Вам, пане Йорданов, зовсім не вигідно. В такому положенні ви нагадуєте китайського бога добробуту. Наш шеф теж покараний таким животом. А як вам, пане Лев, подобається наш шеф? Правда нічого собі шеф? Ні?

ЛЕВ

Розкішний, ми зустрілися з ним в кафе... і уявіть він перший здогадався, що це я.

ГІЛЬДА

Ну, бачите. У нього чудове око. Але він часто вас згадує. Ну, що там наш оригінал (називає вас чомусь оригінал) поробляє? Що, кажу, тне дерево... Но, но! Ви, каже, собі не жартуйте. З нього буде добрий комерсант. Він знається на справах. Він вас дійсно любить. А звідки він про ваші заручини дізнався - не маю поняття... Але вибачте мені... Я говорю мов кулемет. Це так було завжди.

ЙОРДАНОВ

Ну, підкіпилися, познайомилися, а тепер до справ.

ЕХТ/ІНТ. БЮРО В БУЩІ. ЛІС. ТАРТАК.

Лев, Йорданов, Гільба і Крауз. Ходять лісом Йорданов розмашує руками. Показують їм бюро, тартак, сировину, дошки. Показують галерею Павловського, Гільда купує дві картини. Вечеряють у будинку Льва.

Наступний день. Лев, Марія, Павловський, Йорданов проводжають Гільду і Крауза. Тиснуть руки. Махають в слід літаку.

ЕХТ. ОКОЛИЦІ МІСТА. ЛІТО. - ДЕНЬ

Лев з Павловським вирішують де будувати будинок Павловському.

ЛЕВ

Ти впевнений?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Так! я вже третій рік люблю це місце.
Ти тільки поглянь який краєвид
відкиривається з відси. В цю сторону
точно мають виходити вікна робітні.

ЛЕВ

То так і зробимо! Гарзд, брате, по
рукам! А зараз пішли їсти, бо я
голодний мов вовк.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Мов Лев! Ха-ха-ха!

ЕХТ.

Минає літо. Лев відвідує матір. Буває у Гофманів. Проводить час з Марією. Багато працює. їздить на авто то туди то назад. На потязі то туди, то назад. Марія переїжджає до Льва. Дерева жовтіють. На полях збирають картоплю.

ІНТ. ХАТА ПАВЛОВСЬКОГО. ОСІНЬ. - ДЕНЬ

Лев і Павловський в новому будинку Павловського. Юрій показує йому свою головну картину. Вони обговорюють завтрашній відїзд Льва до Англії.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Бачиш? Оцю одну картину. У льохах ГПУ мріяв про неї. Йшов через заборонений кордон і мріяв про неї. Ламав закон в імя її. Покутував кари знову таки в імя її. І хто тепер скаже мені, що я не переможу, що я впаду? Ніхто! Ніхто не сміє!... Ти значить ідеш?

ЛЕВ

Так

ПАВЛОВСЬКИЙ

До Англії?

ЛЕВ

Так

ПАВЛОВСЬКИЙ

Завойовувати світ?

ЛЕВ

Так

ПАВЛОВСЬКИЙ

Щиро заздрю тобі

ЛЕВ

А ти малюй і здобувай Париж. Ні?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Так і вчиню! Я тепер не виходжу з цього плацу, поки не завершу картину.

ЕХТ. ВОКЗАЛ. - ДЕНЬ

Марія проводить Льва на потяг до Англії. Вони прощаються, цілються. Марія просить писати їй частіше.

ІНТ. БЮРО В БУЩІ. ЛІТО. - ДЕНЬ

6 місяців потому... Лев заходить в бюро. Йорданов його вітає з приїздом. Обмінюються паперами. Лев їде у свій будинок.

ІНТ. БУДИНОК ЛЬВА. - ДЕНЬ

Лев розглядає папери. Заходить Трохим Сорока і повідомляє що працівники бастують. Лев вирішує звільнити тих хто бастує і найняти інших. Приходить Андрій і вимагає підвищення платні. Лев йому відмовляє і виганяє.

Входить Трохим.

ЛЕВ

Що скажете Трохиме?

ТРОХИМ

Бастують наші хлопці.

ЛЕВ

Як то?

ТРОХИМ

Но... Це все той щур мабуть...

ЛЕВ

Який щур?

ТРОХИМ

А що його недавно прийняли до праці... Недавно приходять три... Такі собі... Щось таке міське...

(MORE)

ТРОХИМ (cont'd)

Я вже помітив що вони не так працюють, як робітників з пантелику збивають. От і вийшло...

ЛЕВ

Були в ви в шефа?

ТРОХИМ

Та був...

ЛЕВ

І що ж він?

ТРОХИМ

Відіслав до вас. Каже: хай той покаже себе. Це ніби ви...

ЛЕВ

Чи по сусідських тартаках так само платять, як і в нас?

ТРОХИМ

Гірше. Я розпитував. Гірше, кажу... Два злоті й п'ятдесят всюди платять. І працюють там, часом по 12 годин. Можете дати мені виплатні книги і квітаруси?

ЛЕВ

(в телефон)

Альо! Принесіть, будь ласка, всі виплатні книги і квітанції. Йдіть, пане Сорока, до вашої праці, я вас покличу за хвилину п'ять.

Льву приносять книги, квітанції він розглядає і думає. Бере телефон і дзвонить.

ЛЕВ (CONT'D)

(в телефон)

Як ви думаєте Видержить наша економіка, коли ми підвищимо платню на 20 грошів?

ЙОРДАНОВ

В ніякому випадку! Це було б для нас руїною, передовсім моральною!

ЛЕВ

Гаразд! Я дам розпорядження ще сьогодні звільнити всіх робітників за винятком закордонців...

(MORE)

ЛЕВ (cont'd)

Одночасно зашлю на села агентів для набору нових. Поки що працю продовжать закордонці.

Лев підписує і ставить печатку на цьому розпорядженні.

ТРОХИМ

Пане Бойчук!

ЛЕВ

Що ще Трохиме?

ТРОХИМ

Там ось за дверима прибула делегація від робітників. Головний у них якраз отой щур.

ЛЕВ

Дякую Трохиме. Хай зайдуть

Заходять робітник і Андрій

ЛЕВ (CONT'D)

Вам чого?

АНДРІЙ

Ми делегація. Ви таки рішуче стоїте на звільненні всіх робітників?

ЛЕВ

Цілком!

АНДРІЙ

І не думаєте рахуватися зі становищем тих нещасних?

ЛЕВ

Я вам не зобов'язаний пояснювати з чим я рахуюсь, а з чим ні.

АНДРІЙ

Ні! Ви є обов'язані. Ми не прийшли до вас щось просити. Ми прийшли домагатися підвищення заробітної платні...

ЛЕВ

Про це дозвольте турбуватися мені. Коли я наймав тих робітників - вас не питався, не буду питатися й тепер.

АНДРІЙ

Робітники живуть у неможливих умовах.

ЛЕВ

А як жили до цього? Для того, щоб створити умови треба передовсім працювати й щось на праці розумітися. Ви гадаєте, що умови падають з неба, як дощ. Це не дощ і не манна. Це наслідки довготривалої, впертої і розумної праці. Ви ж працювати не хочете, праці не розумієте, бавитесь у пророків і мучителів та труїте повітря. Я бавиться з вами не буду! Не дозволю втручатися в мої справи тим, що все життя були вічними дармоїдами. Всіх подібних гнатиму під сто чортів. Більше не маю бажання з вами гворити!

АНДРІЙ

Ми є робітничі представники організовані в партії сельроб...

ЛЕВ

Звідки ви прийшли?

АНДРІЙ

Ми тут працюємо.

ЛЕВ

Давно?

АНДРІЙ

Другий тиждень

ЛЕВ

А де були до цього часу?

АНДРІЙ

Ми не зобов'язані відповідати...

ЛЕВ

В такому разі прошу негайно звільнити мене від вашої присутності! Я не маю часу з вами забавлятися!

ЕХТ. ТАРТАК. - НІЧ

Купа робітників з смолоскипами гомонять. На пеньку Андрій говорить промову, його особливо не слухають, більше між собою балакають курять і плюють. На пеньок з другої сторони вибирається Трохим Сорока і гворить промову. Його всі уважно слухають, розуміють що зробили помилку і розходяться.

РОБІТНИК1

Плат, бачте, малий... Що тепер за такий плат? Бувало за Ніколки...

Андрій на пеньку розпинається

РОБІТНИК2

Чортового батька. Карл Маркс і не здогадувався, що в нас нема пролетаря... Йому і в голову не прийшло за нас подумати...

Дехто регоче. На інший пеньочок вилазить Трохим.

ТРОХИМ

Я не тутешній. Я ледве вирвався якраз з того марксового раю. Мав сяке таке господарство, пару коней, пару корів... Прийшли оті самі карлмарксісти і що з мене зробили? Пролетаря! Ось бачите мене. Немаю нічого, крім душі. Голий я в чужій державі... І не я один. Нас таких мільйони. Я буду це памятати до смерті й дітям, як не своїм то чужим повідаю. А ця "планова" як вони кажуть господарка почалася без грошей, без людей і без розуму. Вона почалась тільки по писанню того клятого Маркса, бо той, бачите, щось таке писав... І от що сталось? Сталась біда, голод. Зруйнували всі села, почали битись, вирізали всю худобу, мільйони людей знищили, мільйони загнали отуди на північ в шащавини, де сонце ніколи не світить.

ТРОХИМ (CONT'D)

От куди вони привели народ... Той народ, що хоч не був багатим, але коли б його освітити, міг би розростися на порядного господаря. Це так нарobili ті мудрагелі, що з книжок учаться будувати на землі рай. Та й ще з чужих книжок, що не для нас писані... Вони і тут хочуть нас осідлати, загнати в державний колхоз і гнати нас, мов худобу куди їм захочеться. Всі знаємо, що була колись панщина, але такої панщини ще не було. Колись можна було скаржитися дежаві на свого пана, а тепер немає кому. І пан робить що хоче.

(MORE)

ТРОХИМ (CONT'D)

А люди як собаки. Коли тебе не полюбить начальник за твою пику, зажене на Соловки чи у Сибір, куди хоче... Можете мені, люди добрі, вірити, можете і не вірити. Я свою віру купив дорогою ціною, а ви коли хочете, можете спробувати... Границя тут не далеко.

Робітники замовкли і почали зозходитись.

РОБІТНИК1

Нема в світі правди. Всі проти нас...
От як було за Ніколки...

РОБІТНИК2

І не згадуй! Еет! Послухали бо зна кого...а тепер ось маеш. Звільнили й усе.

INT. БЮРО В БУЩІ. КАБІНЕТ ЙОРДАНОВА. - ДЕНЬ

Вбігає Лев. Повідомляє про статтю в газеті. Йорданов вже прочитав. Вирішують негайно відправити Льва до Берліну на фірму Гаан.

ЛЕВ

Шеф, ви читали кореспонденцію?

ЙОРДАНОВ

Так, вже все знаю.

ЛЕВ

Советське дерево не було прийняте ні Англією, ні Америкою, але назад до Архангельська теж не поплило...

ЙОРДАНОВ

Їдь негайно до Берліну! Може хоч Гаана втримаеш.

INT. БЕРЛІН. КАБІНЕТ ГААН. - ДЕНЬ

Поїзд, поїзд, поїзд. Лев в кабінеті Гаана. Гаан пояснює що вже пізно.

ГААН

А що ж було робити? Не можна було випустити з рук чудового дерева, що майже за дарма лізло в руки.

(MORE)

ГААН (cont'd)

Дехто на цьому нажився, але більшість як бачите. Ми деякий час не будемо робити у вас замовлення. На ринку до чорта дерева. Які його руки рубали? А кого то обходить?

INT. БЮРО В БУЩІ. КАБІНЕТ ЙОРДАНОВА. - ДЕНЬ

Поїзд, поїзд, поїзд. Лев в кабінеті Йорданова розказує про ситуацію в Європі. Вони скорочують своє підприємство.

ЛЕВ

Скрізь занемад, розпачливість і крик. Безліч димарів перестали диміти. Спокійні міністри мінялися не спокійними. Безробітніх все більше. Прихильники прав людини тішаються, бо капіталісти гинуть. Кажуть, буде революція.

ЙОРДАНОВ

Передовсі треба скоротити і свої видатки. Різні наші філіальчики треба згорнути. Також доведеться трохи скоротити платню робітникам. Це прикро, але необхідно.

ЛЕВ

Я думаю одружится на дочці Гаан, Аїді. Це значно покращить нашу ситуацію. Вона вже давно мені пише.

ЙОРДАНОВ

Ви син мій! З першого дня нашої зустрічі я пізнав у вас самого себе і не помилився. Признаюсь, ваш намір, жертвувати собою, зворушив мене, але вбачаю в ньому небезпеку. Подивіться скільки навколо нас ворогів: усі села навкруги збольшевичені. Державна влада нам не сприяє. Громадянство теж не дуже. До цього ще прибавиться ваша наречена. О, не підцінюйте її сили... Коли в гру входить пристрасть... Це друже мій небезпечна зброя. Що ви? Весь світ проти себе хочете мати?

ЛЕВ

Ні, і так! Хай! Поставлю все проти себе і переможу. Бо я маю рацію! Інакше нема мені рятунку. Хочу боротися. До кінця!

ЙОРДАНОВ

А ваша наречена? Що вона?

ЛЕВ

Що вона? Вона така сама жертва, як і я. Я нічого для себе не беру. Зрештою вона мусить також думати.

ЙОРДАНОВ

Вона думає. Для неї її справа не менш важлива ніж для вас ваша.

ЛЕВ

Але ж... Я не маю своїх планів! Це не мої! Це плани всіх! Всіх що хочуть творити поступ. Мої плани важніші...

ЙОРДАНОВ

Хм... Це трохи, мій друже, наївно. Що тут важніше - судити тяжко. Для вас, це, для Марії інше... Павловський має своєї ідеї і вважає їх першорядними. Шабелян якого ми пізнали колись, свої... кожному своє. Але не зупиняю вас. Підходжу до того, про що вже не раз думав. Хочу формально і юридично закріпити за вами це підприємство. Я старий. Коло мене немає нікого, кому б я довіряв. А вам я довіряю. На днях ми переведе це формально.

INT. БУДИНОК ЛЬВА. - ДЕНЬ

Лев сидить у своїй робітні, розбирає пошту. Натрапляє на лист з парижу. Швидко розкриває його. У листі виріізки статей з газет, всюди про Юрія Павловського і його картину "Боротьба ідей". Фотографії де Юрій стоїть біля своєї картини з якимись людьми і сміється. У хату заходить мати. Мати вмовляє його таки одружитися на Марії. Лев відмовляється.

Читає "цьогорічна виставка влаштована асоціацією митців пройшла під знаком нового таланту Юрія Павловського. Його картини притягували увагу відвідувачів. Особливо відзначено його картину "Боротьба Ідей", що викликала захоплення всієї мистецької критики."

Лев сідає писати листа До Аїди. Його перебиває прихід матері.

Заходить мати.

ЛЕВ

Мамо? Що сталось?

МАТИ ЛЬВА

Левку! Дитино! Я тебе прошу! Хочу раз тебе попросити. Ти в мене один... Знаєш, що я горда тобою... Життя моє і твоє було, як ти знаєш... Ну, от. Люди злі і не справедливі.

ЛЕВ

Що ж вам сталося?

МАТИ ЛЬВА

Нічого, я прийшла до тебе нагадати тобі про нашу Марію. Знаєш її? Ти, кажуть забув її? Ні? Час з нею одружитися. Час, час... Кажу тобі... Люди про неї говорять... має вона і батьків, ти ж знаєш?

ЛЕВ

Чому, мамо, домагаєтесь мене якраз тепер?

МАТИ ЛЬВА

Не домагаюсь. Ні, ні. Я нагадую. Ти мій син і чоловік Марії. Ти знаєш? Ти тепер у доброму стані...

ЛЕВ

(гірка посмішка)

Я тепер у проклятому стані, мамо! Хто вам говорив про мій стан? Який чорт говорив вам про це?... Мамо! Скажіть Марії, що я не вартий її. Вона це мусить розуміти. Мусить. Чуєте? Я, бачте, людина зла. Я сердитий і сухий. Чорт би все забрав, але одружити нас не можна!

МАТИ ЛЬВА

Вимагаю Левку! Ти мусиш! Не бався з огнем!

ЛЕВ

Ніколи!

МАТИ ЛЬВА

Ти це, Левку сказав?

ЛЕВ
(не певно)

Ну.

МАТИ ЛЬВА
І не злякався ні мене, ні себе, ні
навіть Бога....

ЛЕВ
Все одно...

МАТИ ЛЬВА
(перебиває)
Цить! Я тепер кажу! Я - твоя мати!...
Левку. Зроби так як я кажу! Зроби! Я
знаю, що так треба. Інакше буде біда.
Чуєш? Лев...

ЛЕВ
Ні, мамо! Судіть мене як хочете...
Судіть і засудіть... бодай на смерть.
А змінитись я не можу.

Мати не попрощалась і поїхала.

INT. БУДИНОК ЛЬВА. - ВЕЧІР

Лев працює в робітні. До нього приходить не знайомий чоловік і розповідає про наміри Марії.

Заходить Трохим.

ТРОХИМ
Якийсь чоловік хоче вас бачити, не
старий ще. Я його тут ще не бачив.
Каже, що мусить вас сам бачити. З
ока-на-око.

ЛЕВ
А чого?

ТРОХИМ
Хто його знає.

ЛЕВ
Пустіть! Хай прийде.

ТРОХИМ
А... Може я того. Тут десь посидів,
поки ви з ним того...

ЛЕВ

Ні, ні, ні! Сам зо всім справляюся.

Трохи виходить і заходить незнайомий чоловік.

ЛЕВ (CONT'D)

Чим можу вам служити?

МИКОЛА

Я... властиво...

ЛЕВ

Кажіть виразно!

МИКОЛА

Маю для вас дуже важливі відомості...
Тільки...

ЛЕВ

Ну, ну! Сипте! Не лякайтесь! Я слухаю вас...

МИКОЛА

Не! Не те... Бачте, розраховував...
Ви самі знаєте що все дороге є
дороге. Ні?

ЛЕВ

Аа! Розумію вас. Бажаєте заплати. Так
геть із тим. Кота в мішку не
продають. Ви звідки?

МИКОЛА

Але повторюю, відомості якраз для
вас! Їй-Богу! Я не брешу. Хотів би з
них дві тисячки, бо варті того...
Побачте самі.

ЛЕВ

Раніш мушу почути! Я вас не
піддурю...

МИКОЛА

Дві тисячки...

ЛЕВ

Тьху, чорт! Ви прийшли жартувати? Чи
хочете щоб викинули за комір... разом
з вашими відомостями?... Ну, чого ж
стоїте?

МИКОЛА

Я гадав, що ви, що... вам буде цікаво, бо це про вас і ваше підприємство.

ЛЕВ

Ну, то кажіть. Буде це дійсно важливе - плачу вам ваші тисячки, не буде - викину за бвері. Сідайте.

МИКОЛА

Вам загрожує небезпека. У вас була ваша мати?

ЛЕВ

Ну?

МИКОЛА

Я знаю, її післала Марія, ваша наречена.

ЛЕВ

(напружився)

А ви як знаєте?

МИКОЛА

Знаю. Я більше знаю. Знаю, наприклад, що проти вас створена змова. Хочуть викликати великий штрайк, заколот. Ваша наречена разом з тутешніми комуністами.

ЛЕВ

(бе по столі)

Брешете!

МИКОЛА

Ні. Кажу правду. Проти вас уже давно ведеться фронт наступ. Це ж вони робили бастовку. Це вони пишуть в часописах...

Дивиться на Льва, той не рухається.

МИКОЛА (CONT'D)

Ваша наречена уже давно знає про ваші взаємини з тією німкенею... До цього спричинився листоніш фірми... від тоді Марія почала приймати ваших знайомих... Заходив до неї Андрій. Знаєте?

ЛЕВ

Добре знаю...

МИКОЛА

З кордону тут є також один... Вони розпочали це вже давно, але ваша наречена з ними недавно... Після того як довідалась... Ну ви знаєте... Подробиць плану не знаю. Кажу чесно. Гроші давала ваша наречена.

ЛЕВ

Ви можете все доказати? Це ж піде перед суд... Пам'ятайте!

МИКОЛА

Докажу! І докази маю!

ЛЕВ

Того, що приїхав від большевиків ви знаєте?

МИКОЛА

Знаю. Бачив пару разів.

ЛЕВ

Також знаєте чого вони напосілися на мене?

МИКОЛА

Знаю. Це не може бути таємницею. Сильні люди їм завжди небезпечні.

ЛЕВ

Гаразд. Але ж ви бачили що про мене в пресі писали.

МИКОЛА

Знаю. Це їх робота.

ЛЕВ

Як то?

МИКОЛА

А так. Вони там і там. Це зрозуміло.

ЛЕВ

Що заставило вас прийти до мене з цими відомостями?

МИКОЛА

Біда... і каяття. Я бачу, що заварюється велика каша..Чим скінчиться не знаю. Знаю тільки що я... що я був молодий дурний... Що мене використали...

Лев кличе Трохима.

ЛЕВ

З цим чоловіком, пане Сорока, ідемо до Рівного.

Трохим забирає Донощика і виходить. Лев пише коротку телеграму Марії.

INT. БУДИНОК ЙОРДАНОВА. - НІЧ

Лев у йорданова оповідає все що взнав.

ЙОРДАНОВ

Варто поговорити з Марією. Їдьте до Рівного.

ЛЕВ

А ви?

ЙОРДАНОВ

Я належу туди, де належу. Нема потреби. Тут і там потрібні наші голови.

EXT. ДОРОГА ДО РІВНОГО. - НІЧ

Лев, Трохим і Донощик ідуть у Опелі в Рівне.

INT. БЮРО В РІВНОМУ. - РАНОК

У кімнаті Лев, Трохим, Донощи і поліцей. Донощик оповідає вже сказане, поліцей записує. Дізнаються кілька Прізвищ, відсилають телеграми. У Львові затримується якийсь Ластовенко, у Кременці арештовують Андрія. Привозять Марію.

Марія заходить у кабінет до Льва.

ЛЕВ

(курить)

Ну, Маріє. Ти здається бажаєш оголосити мені війну?

МАРІЯ

Ні, не бажаю... Я її вже веду.

ЛЕВ

Хочеш мене знищити?

МАРІЯ

Так, як ти мене!

ЛЕВ

Ти вільна. Я ніколи не торкнувся
насильно твоєї істоти...

МАРІЯ

Що? Що ти кажеш? Ти! Отямся! Ти не торкнувся моєї істоти? Ти, що розтяв мене, мов кущ буряну й викинув під ноги? Ха-ха-ха! Я буду тепер з тобою битись, бо інакше нічого мені не лишилось. Ти хотів затушувати мене, відгорнути от так, як попільницю... Досить, мовляв, натішився... Тепер мені, мовляв, потрібна не жінка, а доляри, марки німецькі... Помилився! Я не з такого тіста зліплена. Я не піду ні вішатися, ні топитися! Ти цього хотів би, але я не зроблю тобі такої приємності! Ні! Я наперед знищу тебе, от що я зроблю, а тоді... Ууу! Ти камяна душе! Ти, вчора був жебраком, сьогодні забув за матір, за мене, за правду, за честь. Ніколи не думала що покохала такого людожера. Я проклинаю той день коли моя клята доля наштовхнула мене на тебе! Ті муки що я...

Маря урвалася і вперлася поглядом у Льва. Лев страшним поглядом дивиться на неї.

ЛЕВ

Маріє! Ту, так вбий мене!

(кладає на стіл
револьвер)

Ось тут моя зброя. Але вбий сама, відважся на це, докажи, що любиш, але не підсилай шпига, не пісилай гада. Я, Маріє, Кулак! З великої літери кладу на себе цю призирливу назву. Любити мене- любити чорта в людській подобі, а такої любови не існує. Вбий мене, Маріє, я тут весь перед тобою!

(MORE)

ЛЕВ (cont'd)

Обеззброєний і застуканий твоїм призи́рством, твоєю святістю, твоєю безкорисною самопосвятою в і́мя любви. Ти жертва демона, що сидить у мені. Вбий мене, бо інакше я переступлю через труп твій, через труп своєї матері і не подивлюся під ноги. В очах моїх не люди, а... машини, залізо, вежі з димом на шпильях... Ти твердиш: любов, любов! А як не маю я її в своїм чугуннім серці? Я хочу здобути істину, а не любов! Я хочу вирвати мільйони з дна їх любви й жбурнути їх у бій за істину! В бій за той саме шмат хліба з потом і кровю, тільки вирваний з рук вашої янгольської любви, яку щоденно дрібний крамар продає за гроші. Ви всі стократ розмінені на тисячі дрібних пристрастей і кожна з тих дрібниць запихає ваш розумі і ваше серце... І ви не бачите істини - гіршої істини, болючої істини. Істин, з якої куються і храми і їх боги, і весь мир з війнами та іншими злочинами... Ну що ще хоч від мене?... За п'ять років своєї праці я зробив себе нелюдом, катом і ніякий закон не може мене оборонити. Користуйсь цим, Маріє! Бери он браунінг, він заряджений. Натисни спуск і вжени в мене кулю. Я віддамся їй, як і кожний, хто не боїться ні життя, ні смерті. Що хоч ще? Що хоч?

Марія сідає на стілець і починає плакати.

МАРІЯ

Ах, Лев, Лев! Я люблю тебе страшно, страшно! Я люблю, як люблять усі люди разом на землі. Лев! Будь хоч хвилинку милосердним! Мусять же мати місце на землі й добрі серця, що можуть вмістити...

Вривається Трохим.

ЛЕВ

Прошу!

ТРОХИМ

Пане шеф!... Йорданова вбито! Тартак горить!

ЛЕВ
(вибігаючи)
Арештувати! Арештувати цю жінку!
Трохим! Станьте тут і стережіть її.
Авто мені!

Лев вибіг, заходить поліцей. Каже що панна є арештована.

ЕХТ. БЮРО В РІВНОМУ. ВУЛИЦЯ - ДЕНЬ

Лев вибігає до машини, його зупинають поліцаї і кажуть що туди їха небезпечно.

ЛЕВ
Ні! Я мушу їхати! Там нищиться праця
моїх рук і голови, а я буду тут?

ПОЛІЦАЙ
Навколо військові з кулеметами і вас
туди не пустять.

ІНТ. БЮРО В РІВНОМУ. - MOMENTS LATER

Лев у кабінеті, метушиться. Не знає куди податися. Він в розпачі. Дзвонить кудись, новин немає. Настає ніч. Він сідає за стіл дістає браунінга і крутить його у руках. В цю мить вбігає Павловський.

ПАВЛОВСЬКИЙ
Лев! Це я!

ЛЕВ
Як добре, що ти приїхав. Мене тут догризають!

ПАВЛОВСЬКИЙ
Чув! У потязі дізнався! Але не падай
духом!

ЛЕВ
То це ти Юрій! Пізнаю тебе! Тебе буде
знати цілий світ.

ПАВЛОВСЬКИЙ
Через тебе! Це ти зробив мене таким.

ЛЕВ
А де ж твоя картина?

ПАВЛОВСЬКИЙ

Там! Там, де для неї місце. А ти не впадай у розпач. Нічого! Боротьба є боротьба! Маєш що їсти? Бо голодний мов вовк.

ЛЕВ

Мов Лев!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ха-ха-ха! Точно, точно! Ти, Лев слухай! А де ж Марія?

ЛЕВ

У вязниці

ПАВЛОВСЬКИЙ

Як то?

ЛЕВ

Я посадив її, Зрадила мене.

ПАВЛОВСЬКИЙ

З ким?

ЛЕВ

З большевиками, з... Не знаю з ким, але вона проти мене!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Марія? Проти тебе? Ні, ні... Це щось не те. Оповідай! Але все!

Лев розказує все що трапилось.

ПАВЛОВСЬКИЙ (CONT'D)

Дурниця! Нічого ти не тямиш. Принцип, принцип! Який у чорта принцип. Ти хотів пожертвувати собою за мільйон. Задля принципу, чи грошей, чи своєї впертості? Ти? Лев? Якого я завжди знав і так чортячо високо цинив. У принципі є багато гарних речей так само, як за склом вітрини... Питав ти її, що вона там дасть тобі мільйон? Ні. не питав, а вонадасть тобі не мільйон долярів, а мільйон дурниць. Ех, ти, ти! Що там той чужий мільйон допоможе. Ти краще гріш візьми й оберни його в мільйон. Це буде штука. Де Марія? Хочу її бачити! Поїхали заберемо.

Лев починає розуміти, що надто замріявся за своєю працею.

ЕХТ. ВЯЗНИЦЯ ДВІР. – НІЧ

Лев з Павловським забирають Марію з в'язниці.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Марія! Ви? Ах, Лев, Лев. Як змарнував ти свою львицю. Соромся. Ну, але тепер... Чого так дивитесь? Вітайтеся. Між вами я! Чуєте?

Лев вічливо вклонився Марії.

ЛЕВ

Ти вільна Маріє.

Марія лише всміхається з тугою.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ну, хоч якось... Треба їхати друзі.

Сідають у машину Лев подає руку Марії.

ЛЕВ

Маріє! Подай мені свою руку. Добре?

МАРІЯ

На, Лев! Обидві! Ти не був би той, кого вибрала, щоб перед входом до раю, не зайшов до пекла.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Слава!

Лев цілує Марійчині руки. Марія міцно його обіймає.

ЛЕВ

Їдемо! Там, можливо нас чекає нарешті щастя. Юрій! Сідай!

ПАВЛОВСЬКИЙ

Ні! Сьогодні я поведу!

ЕХТ. ДОРОГА В ЛІС. – НІЧ

Лев, Марія, Павловський їдуть в машині. На обрії видно ліс що горить. Всі думають про власну боротьбу. І всі вірять у майбутнє.

ЕХТ. ТАРТАК. - НІЧ

Лев, Марія, Павловський стоять на горі з якої добре видно тартак що горить і навколо палаючий ліс.

ЛЕВ

Бачу хиби свої... Тепер вони отам
горять... Але не відступлю! Клянусь
тут, на цьому місці! А ти, Маріє,
стій зо мною! Кінець нашій війні. Дай
руку.... Будеш моєю дружиною?

МАРІЯ

Переконався? На! Обидві! Буду твоєю!
Буду!

ПАВЛОВСЬКИЙ

А я ваш піп! Вінчаю вас, діти мої!
Ха-ха-ха!

Всі сміються, щасливі.

ЕХТ. ЛІС. ПОЛЕ. - MOMENTS LATER

Машина їде поміж палаючих дерев. Виїжджає на поле. На полі зустрічають Шабеляна. Павловський зупиняє авто. Марія лишається в авто. Лев і Юрій виходять.

ПАВЛОВСЬКИЙ

Вітаю, пане Шабелян, впізнаєте нас?

ШАБЕЛЯН

Не тямлю вас... Йду ось, дивлюся:
горить ліс.

ЛЕВ

А куди йдете?

ШАБЕЛЯН

Куди? Питаєте куди? Додому, чоловіче
Божий. На своє. Відсидів ось, що
заробив, відпокутував і знов туди.
Ноги, бачте, самі туди тягнуться.

ЛЕВ

А що ж будете там робити?

ШАБЕЛЯН

Господарити буду!

ЛЕВ

А маєте там що?

ШАБЕЛЯН

Землю маю. А земля все. Додам праці,
поту й буде все.

ЛЕВ

А не хотіли б ви їхати зо мною? Я маю
для вас роботу. Маю фабрику... Були б
у мене сторожем.

ШАБЕЛЯН

Ні! Вісім літ чекав... Вісім літ
надіявся, що своє побачу. Хочу вмерти
на своєму.

ЛЕВ

В такому разі візьміть від мене хоч
це. На початок! (дає грошей)

ЛЕВ (cont'd)

А ми ідемо! Будьте здорові!... Це
ось, що горять, мої ліси. Коли будете
щось потребувати - звертайтеся до
мене.

Авто рушає і швидко зникає. Шабелян стоїть затиснувши в руці
гроші не розуміє хто то був дивиться їм в слід. Трохи
постоявши човгає далі на фоні палаючого лісу...